

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA

**DĖL ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2012 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR
KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AUDITO REZULTATŲ**

2013 m. birželio 14 d. Nr. K1-8
Šilutė

Auditas atliktas vykdant

Savivaldybės kontrolieriaus 2012-06-29 pavedimą Nr. K8-4

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė (grupės vadovė)

Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Rasa Balandienė

Auditas pradėtas 2012-07-02

Auditas baigtas 2013-06-21

**Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt
Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje**

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
AUDITO PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS	5
1. BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ VIEŠINIMAS	5
2. SAVIVALDYBĖS 2012 METŲ BIUDŽETO VYKDYMAS	6
2.1. Savivaldybės biudžeto pajamos.....	6
2.2. Savivaldybės biudžeto išlaidos.....	9
3. SAVIVALDYBĖS ĮSISKOLINIMAI.....	10
4. VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ (MOKINIO KREPŠELIO) NAUDOJIMO TEISĖTUMAS	13
5. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ NAUDOJIMAS IR APSKAITA.....	14
5.1. Darbo užmokesčio, socialinio draudimo, prekių ir paslaugų įsigijimo, kitos išlaidos	14
5.2. Rezentacinių lėšų naudojimas	17
5.3. Ilgalaikio turto įsigijimas ir apskaita	18
6. SAVIVALDYBĖS VARDU PAIMTOS PASKOLOS, SUTEIKTOS GARANTIJOS IR JŲ NAUDOJIMAS	20
7. SAVIVALDYBĖS PRIVATIZAVIMO FONDAS.....	23
8. APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA	25
9. BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ, IŽDO FINANSINIŲ ATASKAITŲ VERTINIMAS.....	28
10. SAVIVALDYBĖS 2012 M. KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	32
11. SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO IR SAVIVALDYBĖS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMO VALSTYBĖS TURTO ATASKAITOS VERTINIMAS	34
IŠVADOS.....	35
REKOMENDACIJOS	37

IŽANGA

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 9 punktu, Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atliko Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto įvykdymo ir metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Kontrolės ir audito tarnybos 2011 metų veiklos planą,¹ vadovaujantis Šilutės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2012-06-29 pavedimu². Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė, kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė (grupės vadovė), Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė.

Audituojamas subjektas – Šilutės rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) adresas: Dariaus ir Girėno g. 1, 99133, Šilutė, identifikavimo kodas – 188723322.

Audito tikslas - įvertinti Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto sudarymą ir jo įvykdymą, įskaitant lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, Savivaldybės 2012 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, Savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenų tikrumą bei teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę. Įvertinti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012 metų ataskaitą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu³ savivaldybės biudžeto vykdymą organizuoja Savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁴ savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį (savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės išdo, Privatizavimo fondo ir kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų) rengia Savivaldybės administracija, konsoliduotąsias ataskaitas pasirašo Savivaldybės administracijos direktorius. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį rengia ir teikia Finansų ministerijai Administracijos Biudžeto ir finansų skyrius.

Audituojamuoju laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Raimundas Ambrozaitis, Biudžeto ir finansų skyriaus vedėjos pareigas – Janina Valienė. Kitų subjektų, kuriuose šio audito metu atlikome pagrindines audito procedūras, atsakingi asmenys:

Eil. Nr.	Subjektas	Subjekto vadovas	Subjekto apskaitą tvarkantis asmuo
1.	Savivaldybės išdas	Raimundas Ambrozaitis	Danguolė Gustienė
2.	Savivaldybės Privatizavimo fondas	Raimundas Ambrozaitis	Inga Tamulevičienė
3.	Savivaldybės administracija	Raimundas Ambrozaitis	Danutė Baikauskienė
4.	Šilutės r. Rusnės specialioji mokykla	Romualdas Blechertas	Eglė Lankutienė
5.	Šilutės r. Švėkšnos specialioji mokykla	Laima Navickienė	Daiva Didžiūnienė
6.	Šilutės M. Jankaus pagrindinė mokykla	Audrius Astasevičius	Edita Mikužienė
7.	Šilutės Pamario pagrindinė mokykla	Jonas Bendžius	Aušra Sudeikienė
8.	Šilutės r. Žemaičių Naumiesčio gimnazija	Liudvikas Genys	Laimutė Kniukštienė
9.	Šilutės lopšelis-darželis „Raudonkepuraitė“	Donė Normantienė	Regina Bliūdžiuvienė
10.	Šilutės lopšelis-darželis „Gintarėlis“	Stefanija Petkienė	Genovaitė Matevičienė
12.	Šilutės senelių globos namai	Danutė Valodskienė	Laima Bičiūzienė
13.	Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka	Dalia Užpelkienė	Stasė Stankevičienė

¹ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2011 metų veiklos planas, 2010-11-11 protokolai Nr. T3-263(24) suderintas su Šilutės rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu.

² Šilutės rajono savivaldybės kontrolierės 2011-07-15 pavedimas Nr. K8-5.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 2003 m. gruodžio 23 d. įstatymas Nr. IX-1946 // V. žinios, 2004, Nr. 4-47, 27 str. 3p ir 35 str. 3p.

⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 23 str., 31 str.

14.	Šilutės Vydūno gimnazija	Marina Stirbienė	Rasa Siliuvienė
15.	Šilutės r. Usėnų pagrindinė mokykla	Liucija Jasevičienė	V. Mickuvienė
16.	Šilutės r. Rusnės pagrindinė mokykla	Giliara Peteraitienė	Rita Krivošėjėvienė
17.	Šilutės rajono Visuomenės sveikatos biuras	Virginija Vaivadaitė	Viktorija Šiaudvytytė
18.	Šilutės švietimo pagalbos tarnyba	Judita Blinkevičienė	Mindaugas Rimkus

Už Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (toliau - Turto ataskaita) parengimą atsako Šilutės rajono savivaldybės administracija. Kontrolės ir audito tarnybos pareiga pateikti nuomonę apie Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų Turto ataskaitos sudarymo teisingumą.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 5 punktą⁵ Savivaldybės administracija ataskaitas apie savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turta ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turta ataskaitą rengia ir teikia Tarybai, merui, kontrolieriui. Pagal Vietos savivaldos 27 straipsnio 9 dalies 10 punktą⁶ savivaldybės kontrolierius teikia savivaldybės tarybai išvadą dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto bei patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos.

Audito ataskaitoje pateikti tik šio audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie Savivaldybės biudžeto vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, pareiškama audito išvadoje. Atskiroje audito išvadoje pateikiama nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitos tvarkymą ir asignavimų naudojimą, audito metu buvo vertinama: Savivaldybės 2012 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, Savivaldybės 2012 m. finansinių ataskaitų rinkinys, Savivaldybės 2012 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys bei Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto bei patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita.

2012 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita (forma Nr. 1-sav.);
- Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2-sav.);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos aiškinamasis raštas.

Vadovautasi pateiktų formų: Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė ataskaita (forma Nr. 3-sav.) su priedais; Ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė ataskaita (forma Nr. 4-sav.); Mokėtinų ir gautinų sumų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4) duomenimis.

2012 m. Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčio ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2012 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais.

2012 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys:

- konsoliduota Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 2002 m. gegužės 23 d. įstatymas Nr. IX-900 // V. žinios, 2002, Nr. 60-2412.

⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymas Nr. I-533 //V. žinios, 1994, Nr. 55-1049; V. žinios, 2008, Nr. 113-4290.

- konsoliduota Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- konsoliduota Grynojo turto pokyčio ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- konsoliduota Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- konsoliduotų 2012 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais.

Savivaldybės 2012 metų biudžete patvirtinta dešimt programų, Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 49 asignavimų valdytojams, iš kurių Savivaldybės administracijai skiriama apie 46,4% visų asignavimų.

Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje, 2012 m. pradžioje buvo iš viso 265 121,6 tūkst. Lt, pabaigoje – 302 889,2 tūkst. Lt.

Audito metu buvo tiriama ir vertinama apskaitos sistema, vidaus kontrolė, atlikta rizikos veiksnių analizė, įvertinta kontrolės rizika, nustatytų reikšmingų rizikos veiksnių galima įtaka Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų straipsniams, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, nustatytos svarbiausios audito sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros, analitinės procedūros bei nuoseklios peržiūros testai.

Pagrindines procedūras atlikome šiose audito srityse:

- Savivaldybės pajamų;
- Savivaldybės funkcijoms bei mokinio krepšeliui skirtų asignavimų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms,
- asignavimų naudojimo išlaidų prekėms ir paslaugoms apskaitos,
- ilgalaikio turto apskaitos ir naudojimo;
- Savivaldybės vardu paimtų paskolų naudojimo ir apskaitos.

Atliekant auditą įrodymai buvo renkami naudojant skaičiavimo, patikrinimų, analitines procedūras ir paklausimus. Naudotasi Kontrolės ir audito tarnybos 2012 metais atliktų auditų rezultatais.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose ir finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, kad jos teisingai parodo Savivaldybės turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, grynąjį turtą, pajamas, sąnaudas, pinigų srautus, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami teisėtai.

Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių įvykių, ūkinių operacijų ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis 1% visų Savivaldybės biudžeto kasinių išlaidų, t.y., 1 128,6 tūkst. Lt ir turto pagal 2012 m. konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos duomenis – 4 528,6 tūkst. Lt. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

AUDITO PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

1. BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ VIEŠINIMAS

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁷ 33 straipsnio nuostatomis, VSS ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, - už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje. Vadovaujantis 23-ojo

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 33 straipsnis.

VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“⁸ 22 punkto nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas per 10 kalendorinių dienų nuo tarpinių finansinių ataskaitų pateikimo dienos savo interneto svetainėje paskelbia tarpinių ataskaitų rinkinį.

Vadovaujantis Finansų ministro įsakymo⁹ 51 straipsnio nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektai, kurių vadovas yra savivaldybės išteklių ir mokesčių fondai ir savivaldybių administracijos, savo atskiras metines finansines ataskaitas teikia Finansų ministerijai iki kovo 15 d.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹⁰ 33 straipsnio 3 dalies nuostatomis, tarpinių ir metinių ataskaitų rinkiniai skelbiami ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo Finansų ministerijai dienos.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktorius įsakymu Nr. A1-162¹¹ pavedė Šilutės rajono savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojams metinių finansinių 2012 metų ataskaitų rinkinius pateikti Biudžeto ir finansų skyriui iki 2013 m. vasario 22 d.

Nustatyta, kad nesilaikant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo reikalavimo, 34 biudžetinės įstaigos iki 2013 m. kovo 26 d., nepaskelbė savo interneto svetainėse 2012 metų finansinių metinių ataskaitų rinkinių.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹² 16 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, - už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje.

Visi Šilutės rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai, išskyrus F. Bajoraičio viešoji biblioteka, 1/d. „Pušėlė“, Švėkšnos specialioji mokykla, nesivadovavo minėtais teisės aktais, savo interneto svetainėje nepateikė 2012 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

2. SAVIVALDYBĖS 2012 METŲ BIUDŽETO VYKDYMAS

2.1. Savivaldybės biudžeto pajamos

Šilutės rajono savivaldybės taryba 2012-02-23 sprendimu Nr. T1-294 patvirtino 2012 metų Savivaldybės biudžetą – 112 271,016 tūkst. Lt pajamų ir 112 271,016 tūkst. Lt asignavimų. Savivaldybės biudžeto 2012 metų planuojamos pajamos, palyginus su 2011 metų gautomis pajamomis, buvo didesnės 829,016 tūkst. Lt (112 271,016-111 442,0). Biudžetinių metų eigoje Savivaldybės biudžetas Tarybos sprendimais¹³ buvo tikslintas, sumažintas Administracijos direktoriaus rezervas, padidinti asignavimai Administracijai sumokėti skolai už šildymą, persikirstytos lėšos mokykloms, padidintas mokyklų pajamų ir išlaidų planas už teikiamas paslaugas, sumažintos įstaigų pajamų išlaidos.

Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų patikslintas biudžeto pajamų planas be skolintų lėšų – 112 315,5 tūkst. Lt., įvykdyta – 113 554,7 tūkst. Lt arba 101,1% ir gauta viršplaninių pajamų 1 239,2 tūkst. Lt. Palyginus su 2011 metais, ataskaitinių metų biudžeto pajamos sumažėjo 11 554,9 tūkst. Lt.

Viršyti šie biudžeto pajamų patikslinti planiniai rodikliai, ataskaita Forma Nr. 1-sav. duomenimis, (1 lentelė):

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. 1K-213 // V. žinios, 2008, Nr. 70-2685.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. vasario 9 d. įsakymas Nr. 1K-04 // V. žinios, 2012, Nr. 21-982, 51 straipsnis.

¹⁰ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 33 straipsnio 3 dalis.

¹¹ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. A1-162 „Dėl metinių finansinių 2012 metų ataskaitų rinkinio pateikimo“.

¹² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212, 16; 33.1. str. // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

¹³ Tauragės rajono savivaldybės tarybos sprendimai 2011-03-23 Nr. 1-882; 2011-05-25 Nr. 1-30; 2011-06-22 Nr. 1-86; 2011-07-27 Nr. 1-116; 2011-08-30 Nr. 1-147; 2011-09-28 Nr. 1-166; 2011-10-19 Nr. 1-172; 2011-11-15 Nr. 1-172; 2011-12-21 Nr. 1-219.

- turto pajamų planas 779,7 tūkst. Lt, surinkta 1 023,1 tūkst. Lt arba 131,2%, virš plano gauta 243,4 tūkst. Lt;
 - žemės mokesčio planas 600,0 tūkst. Lt, surinkta 754,2 tūkst. Lt arba 125,7%, virš plano gauta 154,2 tūkst. Lt;
 - pajamų už atsitiktines paslaugas planas 433,8 tūkst. Lt, surinkta 763,4 tūkst. Lt arba 175,9% virš plano gauta 329,6 tūkst. Lt;
 - sandorių dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių išpareigojimų prisiėmimo planas 50,20 tūkst. Lt, surinkta 121,4 tūkst. Lt arba 242,8% virš plano gauta 71,4 tūkst. Lt;
 - nekilnojamojo turto mokesčio planas 1 200,0 tūkst. Lt, surinkta 1 208,0 tūkst. Lt arba 100,7% virš plano gauta 8,0 tūkst. Lt;
 - rinkliavų pajamų planas 2 650,0 tūkst. Lt, surinkta 2 714,0 tūkst. Lt arba 102,4% virš plano gauta 64,0 tūkst. Lt;
 - baudų ir konfiskacijos pajamų planas 10,0 tūkst. Lt, surinkta 32,5 tūkst. Lt, virš plano gauta 22,5 tūkst. Lt;
 - nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinius vandens telkinius pajamų planas 400,0 tūkst. Lt, surinkta 463,3 tūkst. Lt arba 115,8%, virš plano gauta 63,3 tūkst. Lt;
 - mokesčių už valstybinius gamtos išteklius pajamų planas 80,0 tūkst. Lt, surinkta 241,9 tūkst. Lt, virš plano gauta 161,9 tūkst. Lt;
 - kitų mokesčių už valstybinius gamtos išteklius pajamų planas 39,0 tūkst. Lt, surinkta 197,9 tūkst. Lt, virš plano gauta 158,9 tūkst. Lt;
- Neįvykdyti šie biudžeto pajamų patikslinti planiniai rodikliai:*
- aplinkos teršimo mokesčio planas 200,0 tūkst. Lt, surinkta 191,8 tūkst. Lt arba 95,9% negauta 8,2 tūkst. Lt;
 - pajamų už patalpų nuomą planas 292,4 tūkst. Lt, surinkta 279,5 tūkst. Lt arba 95,6% negauta 12,9 tūkst. Lt;
 - įmokų už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose planas 2 396,7 tūkst. Lt, įvykdymas 1 576,0 tūkst. Lt arba 65,7%, negauta 820,7 tūkst. Lt.

Savivaldybės 2012 metų biudžeto pajamų, palyginus su 2011 metais, pasikeitimai

1 lentelė, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Savivaldybės biudžeto pajamos		Skirtumas: + padidėjo, - sumažėjo
		2011 m.	2012 m.	
1.	Mokesčiai	40 682,8	41 645,7	+ 962,9
2.	Dotacijos	65 822,9	65 577,4	- 245,5
3.	Kitos pajamos	4 554,1	3 938,5	-615,6
4.	Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	103,1	121,4	+18,3
5.	Iš kitų savivaldybių gautos moksleivio krepšelio lėšos	94,1	49,9	-44,2
6.	Iš viso pajamų	111 257,0	111 332,9	+75,9
7.	Trumpalaikė paskola	460,0	-	-

Pajamos iš mokesčių Savivaldybės 2012 metų biudžeto pajamų struktūroje sudaro didelę dalį – 37,4% (41 645,7 tūkst. Lt). Šių pajamų planas įvykdytas 105,6%, planuota – 39 425,0 tūkst. Lt, gauta – 2 220,7 tūkst. Lt daugiau (2 lentelė).

Savivaldybės 2012 metų biudžeto pajamų iš mokesčių struktūra, surinkimo planas ir jo vykdymas

2 lentelė, tūkst. Lt

Pajamų pavadinimas	Pajamų surinkimo planas	Gauta	Gauta (+ daugiau, - mažiau)	Įvykdymo %
Gyventojų pajamų mokestis	34 765,0	36 749,5	+ 1 984,5	105,7
Turto mokestis	1 810,0	1 990,4	+ 180,4	109,9
Prekių ir paslaugų mokestis	2 850,0	2 905,8	- 55,80	101,9
Iš viso:	39 425,0	41 645,7	+ 2 220,7	105,6

Gyventojų pajamų mokestis sudaro didžiausią – 88,8% visų surinktų mokesčių dalį. Savivaldybės Taryba patvirtino 34 749,5 tūkst. Lt šio mokesčio surinkimo planą. Faktiškai gauta 1 984,5 tūkst. Lt daugiau. Gyventojų pajamų mokesčio pajamų (gauto iš VMI) gauta 1 327,5 tūkst. Lt daugiau. Savivaldybė iš Valstybės išdo 2012 metais gavo 1 000,0 tūkst. Lt daugiau planuoto gyventojų pajamų mokesčio savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti ir 1 000,0 tūkst. Lt daugiau gyventojų pajamų mokesčio savivaldybių pajamoms iš gyventojų pajamų mokesčio išlyginti. Turto mokesčiai sudaro 1 990,4 tūkst. Lt arba 5,7% gautų visų mokesčių. Savivaldybės biudžeto pajamų pokyčiai atvaizduoti 3 lentelėje.

Savivaldybės biudžeto pajamų 2008 - 2012 metų dinamika

3 lentelė (tūkst. Lt)

Metai	Patikslintas pajamų planas,	Įvykdymas	Įvykdymas, proc.
2008	122 144,7	118 721,1	97,2
2009	116 829,5	108 849,3	93,2
2010	111 951,1	112 431,6	100,4
2011	124 674,3	125 109,6	100,3
2012	112 315,5	113 554,7	101,1

Savivaldybės biudžeto pajamos 2000-2012 metais turėjo tendenciją ženkliai didėti. Tačiau per 2006-2009 m. biudžeto pajamos buvo planuojamos per didelės, - jos nebuvo surenkamos. Lyginant 2000 metų pajamų įvykdymą su 2008 metais, pajamų įvykdymas padidėjo 2,2 karto arba padidėjimas sudaro 64 896,3 tūkst. Lt. Biudžeto pajamos 2008-2009 m. buvo nevykdomos. Jų surinkimas 2009 metais sudarė 93,2%. 2010 metais patikslintas pajamų planas įvykdytas 100,4%, 2011 metais – 100,3%, 2012 metais – 101,1%. Savivaldybės biudžeto 2012 m. pajamų plano vykdymo analizė pagal atskirus mokesčius ir kitus mokėjimus pateikiama 4 lentelėje.

Savivaldybės biudžeto 2012 metų pajamų plano vykdymo analizė

4 lentelė (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslintas planas,	Įvykdyta per 2012 m.	Plano įvykdymas	
				Suma	Įvykdymo proc.
1.	Mokesčiai	39 425,0	41 645,7	2 220,7	105,6
1.1.	Gyventojų pajamų mokestis	34 765,0	36 749,5	1 984,5	105,7
1.2.	Turto mokesčiai	1 810,0	1 990,4	180,4	109,9
	- žemės mokestis	600,0	704,8	104,8	117,5
	-nekilnojamojo turto mokestis	1 200,0	1 208,0	8,0	100,7
	-paveldimo turto mokestis	10,0	28,2	18,2	282,0
1.3.	Prekių ir paslaugų mokesčiai	2 850,0	2 905,8	55,8	101,9
	Mokestis už aplinkos teršimą	200,0	191,8	-82,0	95,9
	Valstybės rinkliavos	150,0	161,6	11,6	107,7
	Vietinės rinkliavos	2 500,0	2 552,4	52,4	102,1
2.	Dotacijos	66 395,6	65 577,4	-818,2	98,8
3.	Kitos pajamos	4 173,2	3 938,5	-234,7	94,4
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	50,0	121,4	71,4	242,8
5.	Iš kitų savivaldybių gautos mokinio krepšelio lėšos	49,9	49,9	0,0	100,0
6.	Visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai	110 093,7	111 332,9	1 239,2	101,1
7.	Apyvartos lėšos biudžeto lėšų stygiui dengti	2 221,8	2 221,8	0,0	100,0
	IŠ VISO PAJAMŲ	112 315,5	113 554,7	1 239,2	101,1
8.	Savivaldybės ilgalaikės paskolos	4 970,0	2 339,2	-2 630,8	47,1
	IŠ VISO ĮPLAUKŲ	117 285,5	115 893,9	-1 391,6	98,8

Analizuojant Šilutės rajono savivaldybės biudžeto pajamų plano įvykdymą pagal atskiras pajamų rūšis, nustatyta, kad įvykdytos visos pajamų planinės užduotys, išskyrus nuomos mokesčio už aplinkos teršimą įvykdymas – 95,9% ir kitų pajamų – 94,4%.

Nuomos mokesčių už valstybinę žemę nuo 2003 m. sausio 1 d. administruoja savivaldybės, kurios perėmė ir iki to periodo susidariusias nepriemokas, kurias reikia išieškoti iš skolininkų. Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius skaičiuoja valstybinės žemės nuomos mokesčių fiziniams asmenims, o juridiniai asmenys pasiskaičiuoja patys.

Biudžeto ir finansų skyrius audito metu mums pateikė duomenis¹⁴, kad už 2012 metus į Savivaldybės biudžetą buvo surinkta 754,2 tūkst. Lt nuomos mokesčio už valstybinę žemę, virš plano gauta 154,2 tūkst. Lt pajamų arba plano įvykdymas – 125,7%. Šilutės rajono savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktais duomenimis, žemės nuomos mokesčio bendroji 2010-01-01 nepriemoka – 194,7 tūkst. Lt, 2011-01-01 nepriemoka buvo 169,3 tūkst. Lt, 2012-01-01 nepriemoka – 175,9 tūkst. Lt. **Žemės nuomos mokesčio bendroji 2013-01-01 nepriemoka – 181,4 tūkst. Lt.** Susidariusios valstybinės žemės mokesčio skolos už 2012 metus sudarė 24,1 % gautų mokesčio pajamų. Lyginant 2012 metų valstybinės žemės mokesčio skolas su 2011 metais, skolos padidėjo 5,5 tūkst. Lt.

Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo Šilutės rajono savivaldybėje taisyklės¹⁵ nustato nuomos mokesčio už valstybinę žemę, išnuomotą arba suteiktą teisės aktų nustatyta tvarka, apskaičiavimą, mokėjimą, išieškojimą Šilutės rajono savivaldybėje.

Savivaldybėje nesukurtos kontrolės procedūros, kad žemės nuomos mokesčio administratorius žemės nuomos mokesčio priskaitymų, įplaukų ir nepriemokos likučius metų pabaigai suderintų su Iždu, pasirašytų atsiskaitymų suderinimo aktą ar kt. dokumentą.

2.2. Savivaldybės biudžeto išlaidos

Šilutės rajono 2012 m. savivaldybės biudžeto patikslintas išlaidų planas – 117 247,2 tūkst. Lt, įvykdyta – 112 861,6 tūkst. Lt arba panaudota 96,3% patvirtintų biudžeto asignavimų programoms vykdyti. Palyginus su 2011 metais ataskaitinių metų biudžeto išlaidos sumažėjo 7,7% arba 9 463,7 tūkst. Lt. Padidėjo išlaidos ekonomikai – 974,3 tūkst. Lt (17,9%), aplinkos apsaugai – 926,1 tūkst. Lt (13,2%). Biudžeto lėšų likutis audituojamo laikotarpio pradžioje buvo 488,0 tūkst. Lt, laikotarpio pabaigoje – 2 994,0 tūkst. Lt.

Metinėse biudžeto vykdymo ataskaitose (forma Nr. 1-sav. ir forma Nr. 2-sav.) atvaizduotas Savivaldybės 2012 m. biudžeto asignavimų panaudojimas pagal valstybės funkcijas. Savivaldybės biudžeto 2012 m. išlaidų pagal funkcinę klasifikaciją plano vykdymo analizė pateikiama 5 lentelėje:

Savivaldybės biudžeto 2012 m. išlaidų pagal funkcinę klasifikaciją plano vykdymo analizė

5 lentelė

Funkcinės klasifikacijos kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Patikslintas planas	Įvykdyta	Rezultatas		Lyg. svoris visose išlaidose, %
				(3-4)	proc.	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bendrosios valstybės paslaugos	12 161,2	11 623,1	-538,15	95,6	10,3
2.	Gynyba	137,0	137,0	0,0	100,0	0,1
3.	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	828,2	828,2	0,0	100,0	0,7
4.	Ekonomika	9 093,4	8 362,3	-731,1	92,0	7,4

¹⁴ Šilutės rajono savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriaus 2012-04-03 raštas Nr. R3-(5.16)-2550 „Dėl žemės nuomos mokesčio“.

¹⁵ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. spalio 25 d. sprendimas Nr. T1-557 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo taisyklių patvirtinimo.“

5.	Aplinkos apsauga	6 666,0	6 106,9	-559,1	91,6	5,4
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	1 054,0	1 052,7	-1,3	99,9	0,9
7.	Sveikatos priežiūra	69,2	165,4	-3,8	239,0	0,1
8.	Poilsis, kultūra ir religija	6 820,2	5 668,6	-1 151,6	83,1	5,0
9.	Švietimas	55 516,3	55 104,8	-411,5	99,2	48,8
10.	Socialinė apsauga	24 801,7	23 812,65	-989,1	96,0	21,1
	VISO IŠLAIDŲ	117 247,2	112 861,6	-4 385,6	96,2	100,0
	Kitoms savivaldybėms perduotos MK lėšos	38,3	38,3	0,0	100,0	
	IŠ VISO IŠMOKŲ	117 285,5	112 899,9	-4 385,6	96,3	100,0

Asignavimų valdytojai 2012 metais panaudojo 96,3% patvirtintų biudžeto asignavimų arba 4 385,6 tūkst. Lt mažiau nei buvo planuota, iš jų daugiausia nepanaudota:

- valstybės funkcijai „Poilsis, kultūra ir religija“ – 1 151,6 tūkst. Lt;
- valstybės funkcijai – „Socialinė apsauga“ - 989,1 tūkst. Lt;
- valstybės funkcijai – „Ekonomika“ - 731,1 tūkst. Lt;
- valstybės funkcijai – „Bendrosios valstybės paslaugos“ - 538,1 tūkst. Lt.

Savivaldybės biudžeto išlaidų struktūroje pagal valstybės funkcinę klasifikaciją daugiausia asignavimų skirta ir panaudota švietimui – 48,8 % visų išlaidų (palyginus su 2011 m. sumažėjo 0,1%). Išlaidos socialinei apsaugai sudaro 21,1% (palyginus su 2011 m. padidėjo 1,5%), ekonomikai – 7,4% (palyginus su 2011 m. padidėjo 1,4%), bendros valstybės paslaugos – 10,3% (palyginus su 2011 m. sumažėjo 3,20%).

3. SAVIVALDYBĖS ĮSISKOLINIMAI

Šilutės rajono savivaldybės ir administracijos biudžeto lėšų kreditinio įsiskolinimo 2012-01-01- 2013-01-01 kitimas ir struktūra atvaizduoti 6 lentelėje.

Šilutės rajono savivaldybės ir administracijos biudžeto lėšų kreditinio įsiskolinimo 2012-01-01- 2013-01-01 kitimas ir struktūra

6 lentelė (tūkst. Lt)

Išlaidų pavadinimas	2012-01-01	Iš jų: Savivaldybės administracija	Proc.	2013-01-01	Iš jų: Savivaldybės administracija	Proc.
Darbo užmokestis	471,0	128,4	27,3	411,2	202,0	49,1
Iš jų; gyventojų pajamų mokestis	110,5	45,8	41,4	80,2	15,1	18,7
Socialinio draudimo įmokos	275,4	91,1	33,1	350,8	120,7	34,4
Mityba	58,0	-	-	73,0	-	-
Medikamentai	3,9	-	-	-	-	-
Šildymas	-	-	-	-	-	-
Elektros energija	-	-	-	-	-	-
Ryšių paslaugos	31,4	19,4	61,8	15,6	3,4	21,8
Transporto išlaikymas	82,9	63,5	76,6	46,0	24,1	52,4
Apranga, patalynė	-	-	-	-	-	-
Spaudiniai	15,7	15,7	100,0	0,4	0,4	100,0
Kitos prekės	133,3	119,9	89,9	98,6	95,2	96,5
Komandiruotės	2,7	2,7	100,0	-	-	-
Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis	492,9	492,9	100,0	617,9	617,9	100,0
Vandentiekis ir kanalizacija	-	-	-	-	-	-
Komunalinės paslaugos	1 831,5	292,1	15,9	2 402,0	285,7	11,9
Ilgalaikio turto nuoma	0,7	-	-	0,4	-	-
Ilgalaikio turto remontas	251,8	251,8	100,0	705,6	705,6	100,0

Kvalifikacijos kėlimas	2,9	2,0	68,9	-	-	-
Kitos paslaugos	3 521,4	3 414,2	96,9	4 423,9	4 368,8	98,7
Palūkanos	59,6	59,6	100,0	19,6	19,6	100,0
Subsidijos	730,3	730,3	100,0	948,0	948,0	100,0
Socialinės išmokos (pašalpos)	1 048,7	1 048,7	100,0	1 136,4	1 136,4	100,0
Kitos išlaidos	2,8	2,8	100,0	-	-	-
Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų vykdymas:	38 496,2	29 811,5	77,4	39 982,3	16 681,7	41,7
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	16 005,3	16 005,3	100,0	10 136,4	10 136,4	100,0
Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas	15 777,0	15 777,0	100,0	10 123,7	10 123,7	100,0
Pastatai ir statiniai	15 777,0	15 777,0	100,0	10 123,7	10 123,7	100,0
Negyvenamieji pastatai	9 455,0	9 455,0	100,0	5 634,9	5 634,9	100,0
Kiti pastatai ir statiniai	6 322,0	6 322,0	100,0	4 488,8	4 488,8	100,0
Mašinos ir įrengimai	-	-	-	-	-	-
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	-	-	-	-	-	-
Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas	228,3	228,3	100,0	12,7	12,7	100,0
Kompiuterinė programinė įranga	-	-	-	-	-	-
Patentai	-	-	-	-	-	-
Kitas nematerialusis turtas	228,3	228,3	100,0	12,7	12,7	100,0
Paskolų gražinimas	22 490,9	13 806,2	61,4	29 845,9	6 545,3	21,9
Iš viso:	47 513,1	36 546,6	76,9	51 231,9	25 209,5	49,2

Savivaldybės 2012-12-31 kreditinis įsiskolinimas buvo 51 231,9 tūkst. Lt, iš jų: Savivaldybės administracijos kreditinis įsiskolinimas buvo 25 209,5 tūkst. Lt, iš jų:

- Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos – 10 136,4 tūkst. Lt arba 19,8%;
- Išlaidų dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimas) – 29 845,9 tūkst. Lt arba 58,2%;
- Kitos paslaugos – 4 423,9 tūkst. Lt arba 8,6%;
- Socialinės išmokos (pašalpos) – 1 136,4 tūkst. Lt arba 2,2%;
- Komunalinės paslaugos – 2 402,0 tūkst. Lt arba 4,7%;
- Subsidijos iš biudžeto lėšų – 948,0 tūkst. Lt arba 1,8%.
- Miestų ir gyvenviečių viešojo ūkio išlaidos – 617,9 tūkst. Lt arba 1,2%;
- Darbo užmokesčio – 411,2 tūkst. Lt arba 0,8%;
- Socialinio draudimo išlaidos – 350,8 tūkst. Lt arba 0,7%.

Per paskutiniuosius metus kasmet buvo gaunamos iš kredito įstaigų vis didesnės ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti bei skoloms dengti. Šilutės rajono savivaldybės skolos augimas susijęs su ilgalaikių investicinių projektų vykdymu. Bendroje Savivaldybės įsiskolinimų struktūroje Administracijos kreditinės skolos sudarė 25 209,5 tūkst. Lt arba 49,2%.

Administracijos didžiausią dalį skolų 2012-12-31 sudarė:

- Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos – 10 136,4 tūkst. Lt arba 40,2%;
- Išlaidų dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimas) – 6 545,3 tūkst. Lt arba 25,9%;
- Kitų paslaugų išlaidos – 4 368,8 tūkst. Lt arba 17,3%;
- Socialinės išmokos (pašalpos) – 1 136,4 tūkst. Lt arba 4,5%;
- Subsidijos iš biudžeto lėšų – 948,0 tūkst. Lt arba 3,8%;
- Miestų ir gyvenviečių viešojo ūkio išlaidos – 617,9 tūkst. Lt arba 2,5 %;

- Komunalinės paslaugos – 285,7 tūkst. Lt arba 1,1%;
- Ilgalaikio turto remontas – 705,6 tūkst. Lt arba 2,8%.

2012-12-31 Administracijos didžiausios kreditinės skolos:

- UAB „Swedbank lizingas“ – 3 521,1 tūkst. Lt – už mokėjimus pagal sutartį;
- UAB „Ūkio bankas“ – 1 333,9 tūkst. Lt - už faktoringą pagal sutarties grafiką;
- UAB „Ecoservice“ – 1 589,0 tūkst. Lt;
- UAB „Statybų valdymo sprendimai“ – 1 234,8 tūkst. Lt - atsiskaitymai su tiekėjais už atliktus darbus;
- UAB „Žibai“ – 1 179,9 tūkst. Lt - atsiskaitymai su tiekėjais už atliktus darbus;
- UAB „Prospero polis“ – 1 062,4 tūkst. Lt;
- UAB „Šilutės autobusų parkas“ – 987,8 tūkst. Lt;
- UAB „Šilutės komunalininkas“ – 718,4 tūkst. Lt;
- UAB „Stamela“ – 428,1 tūkst. Lt - atsiskaitymai su tiekėjais už atliktus darbus;
- UAB „Realco statyba“ – 421,9 tūkst. Lt - atsiskaitymai su tiekėjais už atliktus darbus;
- UAB „Šilutės šilumos tinklai“ – 393,9 tūkst. Lt;
- UAB „Kavesta“ – 262,2 tūkst. Lt;
- UAB „Šilutės polderiai“ – 255,1 tūkst. Lt;
- UAB „Tima“ – 249,3 tūkst. Lt - atsiskaitymai su tiekėjais už atliktus darbus;
- UAB „Konsolė“ – 193,9 tūkst. Lt
- UAB „Šilutės vandenys“ – 144,7 tūkst. Lt;

Administracijos 2012-12-31 didžiausi kreditiniai įsiskolinimai pagal įstaigas:

- Savivaldybės administracija – 25 209,491 tūkst. Lt;
- Pamario pagrindinė mokykla – 248,386 tūkst. Lt (55,9% skolų už komunalines paslaugas, 24,6 Du, 19,0% soc. draudimo įmokų);
- L./d. „Gintarėlis“ – 184,847 tūkst. Lt (55,9% skolų už komunalines paslaugas);
- Šilutės pirmoji gimnazija – 175,591 tūkst. Lt (90,0% skolų už komunalines paslaugas);
- F. Bajoraičio viešoji biblioteka – 164,782 tūkst. Lt (72,0% skolų už komunalines paslaugas);
- M. Jankaus pagrindinė mokykla – 132,292 tūkst. Lt (61,4% skolų už komunalines paslaugas).

Debetinis Savivaldybės įsiskolinimas 2012-12-31 – 1 044,1 tūkst. Lt, iš jų: Administracijos 46+8,0 tūkst. Lt. Savivaldybės 2012-01-01 debetinis įsiskolinimas buvo – 687,0 tūkst. Lt, iš jų: Administracijos - 354,3 tūkst. Lt.

2013-01-01 palyginus su 2012-01-01 Savivaldybės debetinės skolos padidėjo 357,1 tūkst. Lt

Administracijos didžiausios debetinės skolos:

- UAB „Veiviržo paukštynas“ – 120,286 tūkst. Lt - už komunalinius patarnavimus (skolos atsiradimo data - 2001-04-01, perimtos skolos iš Saugų seniūnijos komunalinio padalinio);
- UAB „Ramboll Lietuva“ – 11,9 tūkst. Lt;
- AB „Autoūkis“ – 9,4 tūkst. Lt;
- R. Jonaičio IĮ – 32,9 tūkst. Lt;
- Pagėgių savivaldybės Finansų, ekonomikos ir ūkio skyriui – 11,4 tūkst. Lt;
- Seniūnijos bendruomenė „Žiedas“ – 9,0 tūkst. Lt – paskolintos lėšos;
- UAB „Šilo rytas“ – 8,0 tūkst. Lt.

Nesivadovauta 17-ojo VSAFAS V skyriaus „Finansinio turto nuvertėjimas“¹⁶ ir 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ XII skyriaus „Išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 1K-223 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gruodžio 11d. įsakymas Nr. 1K-444 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo pakeitimo“ // V. žinios, 2008, Nr.76-3020.

nuvertėjimas¹⁷ nuostatomis. Nesilaikyta Šilutės rajono savivaldybės Administracijos asignavimų valdytojų apskaitos politikos „Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos aprašo“ VI skyriaus „Išankstinių ir gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimas“. Savivaldybės administracijos Centralizuota buhalterija 2012-12-31 neatliko išankstinių apmokėjimų vertinimo procedūrų. Dėl šios priežasties išankstiniai apmokėjimai neteisingai atvaizduoti 2012-12-31 Finansinės būklės ataskaitoje.

Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktorius įsakymais¹⁸¹⁹²⁰ sudarė vietines inventorizacijos komisijas inventorizacijų atlikimui, centrinę inventorizacijos komisiją 2012 metų metinės inventorizacijos darbui koordinuoti ir kontroliuoti.

Sudarant skolų inventorizavimo aprašus, ne visada įrašomi skolininko pavadinimas, skolos atsiradimo priežastis bei skolos susidarymo data, - nesivadovauta Vyriausybės nutarimo Nr. 719 straipsnio 61 nuostatomis²¹.

Nesivadovaujant 18-ojo VSAFAS nuostatomis²², Administracijos apskaitoje nebuvo suformuoti, užregistruoti ir 2012 metų finansinėse ataskaitose neatvaizduoti atidėjiniai.

Remiantis Centralizuoto buhalterijos pateiktais skolų tarpusavio suderinimo aktais bei 2012 metų atliktos inventorizacijos duomenimis (išskyrus kt. biudžetines įstaigas) nustatyta, kad Savivaldybėje nėra sukurtų kontrolės procedūrų dėl skolų derinimo. Nenustatyta, kad siunčiami ir gaunami suderinimo aktai turi būti registruojami, segami pagal eiliškumą, datą ir kt., kaip užskaitomi faksu, elektroniniu paštu ar kitomis priemonėmis gauti suderinimo aktai, kuris atsakingas darbuotojas pasirašo, kaip ir kada aktai įtraukiami į inventorinius aprašus, su kokia atžyma ir t.t.

Dėl suderintų ir nesuderintų skolų išbaigtumo negalime pasisakyti, kadangi Administracijoje nesukurtos kontrolės procedūros.

Esant 2012-12-31 kreditiniam įsiskolinimui 51 231,9 tūkst. Lt, nepateisinamas 1 044,1 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas.

4. VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ (MOKINIO KREPŠELIO) NAUDOJIMO TEISĖTUMAS

Valstybės kontrolė įvertino 2012 metų valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą Šilutės rajono savivaldybėje.

Kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama su Valstybės kontrole pasirašytą susitarimą, Savivaldybės administracijoje ir biudžetinėse švietimo įstaigose vertino 2012 m. valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimo teisėtumą. Mokinio krepšelio asignavimai 33 271, 0 tūkst. Lt. Audito metu reikšmingų neatitikimų nenustatyta, išskyrus Šilutės Pamario ir Martyno Jankaus pagrindines mokyklas, kurios 2011 metais panaudojo 79,824 tūkst. Lt Mokinio krepšelio lėšų ne pagal tikslinę paskirtį ir nustatytu terminu negrąžino asignavimų į Savivaldybės biudžetą (Pamario pagrindinė mokykla - 51,183 tūkst. Lt, Martyno Jankaus pagrindinė mokykla – 28,641 tūkst. Lt).

¹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2008, Nr.78-3083.

¹⁸ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-10-26 įsakymas Nr. A1-1195 „Dėl inventorizacijos komisijos sudarymo ir inventorizacijos atlikimo“.

¹⁹ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-10-26 įsakymas Nr. A1-1195 - vietinių komisijų inventorizacijai atlikti sąrašas.

²⁰ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-12-04 įsakymas Nr. A1-1371 „Dėl Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-10-26 įsakymo Nr. A1-1195 „Dėl inventorizacijos komisijos sudarymo ir inventorizacijos atlikimo“ pakeitimo“.

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ // V. žinios, 1999, Nr. 50-1622.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2008, Nr. 98-3803.

Mokyklų vadovai nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 2 punkto 1, 7 dalių reikalavimus, kurie numato, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo „naudoti jiems skirtas lėšas pagal nustatytą paskirtį“, bei „užtikrinti programų vykdymo ir programoms skirtų lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, ir rezultatyvumą“ bei 32 straipsnio 1 dalies 2 punktu. Pažeidė Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos 15 punktą Savivaldybės administracija nevykdė Mokinio krepšelio lėšų panaudojimo kontrolės ir neužtikrino, kad lėšos būtų panaudotos efektyviai, pagal tikslinę paskirtį. Nesivadovavo Šilutės rajono savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo 26 straipsniu²³, kuris reikalauja vykdyti kontrolę. Savivaldybės administracijos atsakingi darbuotojai pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 3 dalies nuostatas, kadangi iki 2012 m. sausio 10 d. negražino į valstybės biudžetą 2011 metais nepanaudotų arba panaudotų ne pagal savo tikslinę paskirtį mokinio krepšelio lėšų. Audito metu (2012-12-31) ne pagal paskirtį panaudotos (79,824 tūkst. Lt) 2011 metų mokinio krepšelio lėšos gražintos į valstybės biudžetą. Valstybės kontrolei buvo pateikti Tarnybos parengti darbo dokumentai ir informacija apie audito rezultatus.

Savivaldybės patvirtintame 2012 metų biudžete specialiųjų tikslinių dotacijų sumos valstybinėms funkcijoms atlikti atitinka Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Lėšų, kurios buvo nepanaudotos ir gražintos valstybės biudžetui, 2012 metais iš viso – 818,2 tūkst. Lt.

5. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ NAUDOJIMAS IR APSKAITA

5.1. Darbo užmokesčio, socialinio draudimo, prekių ir paslaugų įsigijimo, kitos išlaidos

Biudžetinėse įstaigose: Rusnės specialiojoje mokykloje, Švėkšnos specialiojoje mokykloje, Žemaičių Naumiesčio gimnazijoje, Pamario pagrindinėje mokykloje, Martyno Jankaus pagrindinėje mokykloje, l/d. „Gintarėlis“, l/d „Raudonkepuraitė“, Savivaldybės administracijoje atliktos pagrindinės audito procedūros asignavimų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms.

Pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymo²⁴ 29 straipsnio nuostatas, sausio mėnesio asignavimai darbo užmokesčiui įstaigose buvo naudojami neteisingai, - Savivaldybės tarybai nepatvirtinus 2012 metų biudžeto, buvo mokami priedai (Pamario pagrindinė mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla, Administracija).

Savivaldybės administracijoje, jos padaliniuose be pagrindinio darbo užmokesčio, priedų už kvalifikacinę klasę bei stažą Valstybės tarnyboje - mokami priedai, priemokos, vienkartinės išmokos, pašalpos, kurių 2012 metais iš viso išmokėta 403,95 tūkst. Lt, iš jų: iš Savivaldybės biudžeto lėšų - 198,31 tūkst. Lt, valstybės biudžeto lėšų – 205,64 tūkst. Lt.

Pažymėtina, kad darbuotojams skiriami 40-60, kartais siekiantys 100 procentų pareiginės algos dydžio išmokos už „ypatingos svarbos užduotis“ pagal Valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 3 punktą. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad vienkartinės pinigines išmokas valstybės tarnautojams mokamos iš įstaigos sutaupyto darbo užmokesčio lėšų²⁵. Atskirais atvejais, nustatant ir skiriant priemokas vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis²⁶ bei Vyriausybės nutarimu Nr. 511²⁷ skiriant priedus (priemokas), Administracijos direktoriaus įsakymuose nebuvo išvardinta, kokius papildomus konkrečius darbus darbuotojai atliks, kai jie neprašyti pareigybės aprašymuose, „kai padidėjęs darbų mastas“, kai

²³ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2011-01-27 sprendimas Nr. T1-1620 „Dėl Šilutės rajono savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

²⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 // V. žinios, 1990, Nr. 24-596.

²⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“//V. žinios, 2002, Nr. 132-5072.

²⁶ Lietuvos Respublikos 1999 m. liepos 8 d. valstybės tarnybos įstatymas Nr. VIII-1316 // V. žinios, 1999, Nr. 66-2130; 2002, Nr. 45-1708.

²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“// V. žinios, 1993, Nr. 28-655.

darbo krūvis viršija įprastą veiklą, nesivadovauta Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatomis²⁸, kadangi nesilaikyta reikalavimo, kad „papildomos užduotys valstybės tarnautojui turi būti suformuotos raštu“. Tačiau 2012 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalies nuostatos²⁹ reikalauja, kad „iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas išskolinimas“. Be to skyriuose, tarnybose yra neužimtų etatų, todėl darbuotojams išmokami didelės atlyginimo dydžio priemokos už „papildomas darbo užduotis, už neįprastą darbo krūvį“, už kitus pasiekimus darbe. Pažymėtina, kad Administracijos skyriai, tarnybos, padaliniai planuoja savo biudžetus, nepagrįsdami tiksliais skaičiavimais, todėl dažnai susidaro lėšų ekonomija. Esant Savivaldybėje sunkiai finansinei padėčiai tokie mokėjimai yra neteisėti. Reikėtų atsižvelgti ir į tai, kad 2012 metais Savivaldybės administracija iš Finansų ministerijos gavo trumpalaikę 460 tūkst. Lt paskolą laikinam pajamų trūkumui padengti, darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas išmokėti ir socialinio draudimo įmokoms sumokėti, nes neužteko šiam tikslui Savivaldybės biudžeto apyvartos lėšų.

Pasitaikė atveju, kad Administracijos direktorius savo įsakymais³⁰, skirdamas priemokas, kurios mokamos ilgiau nei vienerius metus nuo jų paskyrimo, nesilaiko Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 2 dalies reikalavimų, kadangi papildomi darbai, kuriuos valstybės tarnautojas dirba ilgiau nei vienerius metus Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytomis sąlygomis, laikoma, kad įgauna nuolatinį pobūdį. Tokiu atveju reikia papildyti valstybės tarnautojo pareigybės aprašymą arba patikslinti skyriaus uždavinius ir funkcijas. Be to, Savivaldybėje neparengta Darbuotojų skatinimo tvarka. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys dėl neteisėtai padidintos valstybės tarnautojų kategorijos³¹.

Kontrolės ir audito tarnybos nuomone, kadangi dauguma Savivaldybės darbuotojų 2012 metais ėjo nemokamų atostogų, reikėtų imtis papildomų kontrolės procedūrų dėl biudžeto lėšų naudojimo, atsisakant priedų, vienkartinių išmokų ir kt.

Nustatyta biudžetinių įstaigų sisteminė klaida dėl darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir darbdavio socialinės paramos kasinių išlaidų ir jų atvaizdavimo biudžeto vykdymo ataskaitoje. Biudžetinės įstaigos straipsniui „Darbdavių socialinė parama“ asignavimų neplanavo ir nedarbingumo pašalpas iš darbdavio lėšų, išeitines išmokas, mirties ir materialines pašalpas mokėjo iš asignavimų skirtų darbo užmokesčiui.

Įstaigos nesilaikė Biudžeto sandaros įstatymo³² 5 straipsnio 1 dalies reikalavimų ir Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos³³ 2.1.1. „Darbo užmokestis“ straipsniu, kuris nurodo, kad darbo užmokestį pinigais apima - „pagrindinis darbo užmokestis, papildomas darbo užmokestis už viršvalandžius, naktinį darbą ir darbą savaitgaliais, priedus ir premijas, metinį papildomą atlyginimą, atostoginius“. Įstaigos nenumatė (neplanavo) 2012 metais iš minėto straipsnio darbuotojams mokėti už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas įstaigos lėšomis (nedarbingumo pašalpa) bei išeitines išmokas darbuotojams. Nedarbingumo pašalpa įstaigų lėšomis sudarė – 19,77

²⁸ Lietuvos Respublikos 1999 m. liepos 8 d. valstybės tarnybos įstatymas Nr. VIII-1316 // V. žinios, 1999, Nr. 66-2130; 2002, Nr. 45-1708.

²⁹ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas//Valstybės žinios. 2011. Nr. 163-7741.

³⁰ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 metų sausio 31 d. įsakymas Nr. A2-37 „Dėl priemonių skyrimo Juridinio skyriaus tarnautojams“.

³¹ Kontrolės ir audito tarnybos 2011 metų gegužės 6 d. audito ataskaita Nr. K1-7, „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto įvykdymo ataskaitų rinkinio ir finansinių ataskaitų finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“; Kontrolės ir audito tarnybos 2012-10-10 raštas Nr. K6-67 Administracijos direktoriui. „Dėl atlikto audito darbo užmokesčio srityje rezultatų“.

³² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 // V. žinios, 1990, Nr. 24-596, 5 str. 1d.

³³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 1K-085 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ // V. žinios, 2010, Nr. 36-1732.

tūkst. Lt, išeitinė išmoka sudarė – 111,58 tūkst. Lt. Neteisėtai iš straipsnio 2.1.1. „Darbo užmokestis“ darbuotojams išmokėta – 131,37 tūkst. Lt, iš jų: MK – 114,27 tūkst. Lt, SB - 17,1 tūkst. Lt.

Biudžeto įvykdymo 2012-12-31 ataskaitoje įstaigų funkcijoms skirtos asignavimų darbo užmokesčio EKK 2.1.1.1.) kasinės išlaidos nurodytos 131,7 tūkst. Lt didesnės, o darbdavio socialinės paramos (EKK 2.7.3.1.) kasinės išlaidos 131,37 tūkst. Lt mažesnės.

➤ Pažeidžiant Vyriausybės nutarimo³⁴ 6 straipsnio 1, 2 dalių nuostatas, neteisingai apskaičiuotas vienos darbo dienos vidurkis. Dėl neteisingai atliktos operacijos apskaičiuota 0,2 tūkst. Lt mažesnė, 0,2 tūkst. Lt didesnė atostoginių suma, padidintas 0,3 tūkst. Lt darbo užmokestis (M. Jankaus pagrindinė mokykla, Ž. Naumiesčio gimnazija, Švėkšnos specialioji mokykla).

➤ Nesivadovaujant Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu³⁵ kuriuo 2012 metams buvo patvirtintas metinis vidutinis mėnesio 21 darbo dienos koeficientas. Dėl minėtos klaidos darbuotojui neteisingai išmokėta išeitinė išmoka 0,1 tūkst. Lt (Rusnės specialioji mokykla).

➤ L./d. „Raudonkepuraitė“ neužregistravo 2,5 tūkst. Lt ligos pašalpos sąnaudų.

➤ Apskaitoje neužregistruota – 784,9 tūkst. Lt darbo užmokesčio sąnaudų (SB). Darbo užmokesčio sąnaudos SB ir MK – neišskirtos, kaupiamos vienoje sąskaitoje (Švėkšnos specialioji mokykla).

➤ Neteisingai užregistruotos, Didžiojoje knygoje padidintos 359,5 tūkst. Lt (MK lėšos) ataskaitinio laikotarpio sąnaudos. Veiklos rezultatų 2012-07-01 ataskaitos eilutėje B. I. „Darbo ir socialinio draudimo sąnaudos“ 359,5 tūkst. Lt padidintos (MK lėšos) ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudos (Pamario pagrindinė mokykla).

➤ Pamario pagrindinė mokykla 2012-08-01 apskaitoje bei DK neteisingai užregistravo padidintas 32,0 tūkst. Lt (MK) bei - 5,1 tūkst. Lt (SB) ataskaitinio laikotarpio sąnaudas.

➤ Audito metu įstaigose nustatytas DK ir apskaitos registruose sukaupto atostogų rezervo duomenų skirtumas 237,7 tūkst. Lt (Švėkšnos specialioji mokykla, l./d. „Raudonkepuraitė“).

➤ Nesivadovaujant Finansų ministro įsakymo³⁶ 17 straipsnio nuostatomis, neteisingai apskaityta ir 2012-07-01 Veiklos rezultatų ataskaitos B.I. „Darbo ir socialinio draudimo sąnaudos“ atvaizduota 20,5 tūkst. Lt – padidintos laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudos (M. Jankaus pagrindinė mokykla).

➤ L./d. „Gintarėlis“ nustatytas atostogų sukaupto rezervo žiniaraštyje ir DK duomenų neatitikimas – 33,7 tūkst. Lt.

➤ Finansinės būklės 2012-10-01 ataskaitos eilutėje II.10 „Sukauptos mokėtinos sumos“ nurodyta 14,7 tūkst. Lt padidinta suma ir ta pačia suma sumažinta sąskaita „2114001 – Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams“ (Švėkšnos specialioji mokykla).

➤ Finansinės būklės 2012-07-01 ataskaitos eilutėje E.II. „Sukauptos mokėtinos sumos“ neleistinai padidintos 116,1 tūkst. Lt ir užregistruotos sukauptos atostoginių sąnaudos. Ta pačia suma (116,1 tūkst. Lt, iš jų: MK-49,7 tūkst. Lt) sumažinta sąskaita „2114001 – Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams“ (Švėkšnos specialioji mokykla).

➤ Nustatytas Finansinės būklės 2012-09-30 ataskaitos ilgalaikio materialiojo turto klaida – 17,815 mln. Lt, trumpalaikio turto neatitikimas - 121,576 tūkst. Lt, finansavimo sumų - 383,136 tūkst. Lt, įsipareigojimų - 24,947 tūkst. Lt (Švėkšnos specialioji mokykla).

Kontrolės ir audito tarnyba atliko lėšų, skirtų prekėms ir paslaugoms įsigyti, panaudojimo teisėtumą 7-iose biudžetinėse įstaigose: Ž. Naumiesčio gimnazija, Šilutės Pamario pagrindinė mokykla, Šilutės M. Jankaus pagrindinė mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla, Rusnės specialioji

³⁴ Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojų ir valstybės tarnautojų vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aptašo patvirtinimo“// V. žinios, 2003, Nr. 52-2326.

³⁵ Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. A1-535 „Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2012 metais patvirtinimo“.

³⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo“// V. žinios, 2008, Nr. 143-5725.

mokykla, l./d. "Gintarėlis", l./d. „Raudonkepuraitė". Įstaigos ne visais atvejais asignavimus prekėms ir paslaugoms panaudojo teisės aktų nustatyta tvarka:

➤ Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatomis, - Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose neženkliai viršyti patvirtintų programų asignavimai.

➤ Nesilaikyta Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos reikalavimų, išlaidos neteisingai priskirtos atitinkamiems kodams bei išlaidų straipsniams (l./d. „Raudonkepuraitė“, l./d. "Gintarėlis", Pamario pagrindinė mokykla).

➤ Savivaldybės administracijoje vidaus finansų kontrolė neužtikrino teisingo 2012 m. ūkinių operacijų atlikimo (prekių ir paslaugų naudojimo straipsnio srityje). Atsakingi asmenys nevykdė išankstinės kontrolės, - nesuderinta, iš kokių lėšų šaltinių bus finansuojami išsipareigojimai.

➤ Nesivadovaujant Administracijos direktoriaus įsakymu " Apskaitos politikoje nustatytais nuostatomis, ateinančių laikotarpių sąnaudos nepaskirstytos proporcingomis dalimis per tiek mėnesių, kiek jos faktiškai buvo patirtos bei neužregistruota apskaitoje ateinančių laikotarpių sąnaudų - 8, 6 tūkst. Lt.

➤ Nesivadovaujant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija³⁵, neteisingai kasinės išlaidos - 2,8 tūkst. Lt pagal ekonominės išlaidų klasifikacijos kodus priskirtos ir atvaizduotos Administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje (Forma Nr. 2).

Audito metu raštu³⁷ informavome Administracijos direktorių apie pastebėtus trūkumus ir klaidas, pateikėme 4 rekomendacijas, Savivaldybės administracija audito metu teiktų rekomendacijų per nustatytą Savivaldybės kontrolierės terminą, iki 2013-05-24, neįgyvendino.

5.2. Rerezentacinių lėšų naudojimas

Ribotos apimties finansinis teminis auditas dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos reprezentacinių išlaidų panaudojimo 2012 metais atliktas siekiant įvertinti Šilutės rajono savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo Administracijos bei Mero fondo reprezentacinėms išlaidoms bei šių lėšų panaudojimo 2012 metais teisėtumą ir atvaizdavimo finansinėje atskaitomybėje teisingumą. Audito metu nustatyti teisės aktų pažeidimai, apskaitos neatitikimai bei 15 rekomendacijų pateikta audito 2012-10-01 ataskaitoje Nr. KI-9.

Siekiant užtikrinti, kad rekomendacijos būtų įvykdytos - pateiktas rekomendacijų įgyvendinimo planas, kurio įgyvendinimo terminas buvo nustatytas iki 2012-10-29. Administracijos direktorius 2012-11-09 raštu Nr. R3-(5.16)-7818 kreipėsi dėl rekomendacijų įgyvendinimo termino pratęsimo iki 2013-06-01. Administracijos direktorius 2013-05-29 raštu Nr. R3-(4.1.9.)-4270 pateikė įgyvendintų rekomendacijų pateisinamuosius dokumentus:

- 2012-10-29 mero potvarkis Nr. M2-21 „Dėl mero referento pareigybės aprašymo patvirtinimo“;

- Administracijos direktoriaus 2012-08-03 įsakymas Nr. A1-922 „Dėl reprezentacinių lėšų naudojimo, nurašymo kontrolės“ ;

- Administracijos direktoriaus 2013-05-0320 įsakymas Nr. A1-531 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos ir Centralizuotos buhalterijos aptarnaujamų įstaigų apskaitos politikos patvirtinimo“ ;

- Administracijos direktoriaus 2013-05-14 įsakymas Nr. A1-499 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos reprezentacinių išlaidų naudojimo ir nurašymo taisyklių patvirtinimo“ ;

- Tarybos 2013-01-31 sprendimas Nr. T1-637 „Šilutės rajono savivaldybės mero fondo patvirtinimo ir jo naudojimo“;

- 2012-04-28 papildomas susitarimas dėl prekių pirkimo – pardavimo su UAB „Egmina“;

- Dovanų ir svetingumo registras;

³⁷ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. gegužės 14 d. raštas Nr. K6-(3.18)-30 „Dėl atliktų audito procedūrų prekių ir paslaugų srityje“.

- Kontrolės ir audito tarnyba atliks stebėseną, ar Administracija faktiškai vykdo audito ataskaitoje nurodytas rekomendacijas.

5.3. Ilgalaikio turto įsigijimas ir apskaita

Ribotos apimties finansinis auditas dėl inventurizacijos Savivaldybės biudžetinėse įstaigose atlikimo tvarkos 2012 metais atliktas, siekiant įvertinti, ar faktiškai atliekamos inventurizacijos Savivaldybės biudžetinėse įstaigose, ar jos atliekamos pagal nustatytą tvarką, ar teisingai įformintos. Audituoti subjektai: M. Jankaus pagrindinė mokykla, Pamario pagrindinė mokykla, Ž. Naumiesčio gimnazija, l./d. „Raudonkepuraitė“, l./d. „Gintarėlis“, Šilutės senelių namai, F. Bajoraičio viešoji biblioteka, Vydūno gimnazija, Usėnų pagrindinė mokykla, Rusnės pagrindinė mokykla, Visuomenės sveikatos biuras, Šilutės švietimo pagalbos tarnyba, Rusnės specialioji mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla. Nustatyti teisės aktų pažeidimai, apskaitos neatitikimai ir pateikti visoms audituotoms įstaigoms raštai³⁸ bei rekomendacijos:

- Įstaigos ne visais atvejais užtikrino, kad turtas būtų apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka. BĮ nevykdė Vyriausybės patvirtintos Inventurizacijos tvarkos, - netinkamai pasiruošė inventurizacijai, formaliai jas atliko, perrašydami (perkeldami) duomenis;
- Ilgalaikis turtas neteisingai priskirtas pagal turto grupes (M. Jankaus pagrindinė mokykla, Pamario pagrindinė mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla, Rusnės pagrindinė mokykla);
- Nesukomplektuotas IT (M. Jankaus pagrindinė mokykla,);
- IT vienetai paženklinėti neįskaitomai, numeriai neatnaujinti, neaiški numerių suteikimo sandara, IT nepaženklintas, nesivadovaujant Inventurizacijos tvarkos 23 straipsnio nuostatomis (Visuomenės sveikatos biuras, Pamario pagrindinė mokykla, Rusnės pagrindinė mokykla, Rusnės specialioji mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla, M. Jankaus pagrindinė mokykla)
 - Rasta neteisingai įtraukto į apskaitą, neužpajamuoto turto (Rusnės pagrindinė mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla, Rusnės specialioji mokykla);
 - Nebuvo įrodančio dokumento, kad IT vienetas – asmeninis turtas (M. Jankaus pagrindinė mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla);
 - Keičiantis materialiai atsakingiems asmenims, reikalų perdavimo – priėmimo organizavimas, vykdymas, įforminimas neatitinka reikalavimų (Pamario pagrindinė mokykla, Rusnės pagrindinė, Rusnės specialioji mokykla);
 - Nustatytas IT turto be Tarybos leidimo naudojimosi atvejis (Visuomenės sveikatos biuras, garažas);
 - Pagal panaudos sutartis neįtraukta IT į apskaitą (Pamario pagrindinė mokykla);
 - IT atskiriems vienetais suteikti tapatūs inventoriniai numeriai (Pamario pagrindinė mokykla);

Audito metu nustatyti teisės aktų pažeidimai, apskaitos neatitikimai bei 15 rekomendacijų pateikta audito 2013-01-21 ataskaitoje Nr. K1-1. Nustatytos klaidos ir neatitikimai, turintys reikšmingos įtakos Savivaldybės finansinių ir konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui ir patikimumui atvaizduoti 7 lentelėje.

Nustatytos reikšmingos klaidos ir neatitikimai, „Nebaigta statyba“

7 lentelė (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Sąskaita	Objekto grupė, inventorinis numeris, pavadinimas	Įsigijimo data	Pradinė kaina	Nusidėvėjimo suma	Likutinė vertė	Pada linys
		479 Keliai					
1.	1210111	7747 1746 Darbininkų kvartalo gatvių Šilutėje rekonstrukcija	2009-01-06	5 809,763	0,00	5 809,763	479

³⁸ Kontrolės ir audito tarnybos pateikti BĮ raštai: 2013-01-04 Nr. K6-4, 2012-12-10 Nr. K6-98, 2012-11-22 Nr. K6-91, 2013-01-09 Nr. K6-(3.18)-10, 2012-11-28 Nr. K6-94, 2012-12-03 Nr. K6-95; 2013-01-02 Nr. K6-1, 2012-11-29 Nr. K6-96; 2013-01-02 Nr. K6-3, 2013-01-04 Nr. K6-6.

	1210111	Nebaigtos statybos įsigijimo savikaina		5 809,763	0,00	5 809,763	
		479 Keliai (iš viso)		5 809,763	0,00	5 809,763	
		481 Valdymas					
2.	1210111	7747 1716 Šilutės prieklauskos (uosto) elektros įrenginių prijungimo prie VST tinklų techninės dokumentacijos rengimas	2007-10-30	41,30	0,00	41,30	481
3.	1210111	7747 2151 Šilutės prieklauskos (uosto) rekonstrukcijos projektavimo ir statybos darbai	2007-11-28	12 810,790	0,00	12 810,790	481
	1210111	Nebaigtos statybos įsigijimo savikaina		12 852,090	0,00	12 852,090	
		481 Valdymas (iš viso)		12 852,090	0,00	12 852,090	
		Iš viso		18 661,853	0,00	18 661,853	

Pagal 7 lentelėje pateiktus duomenis Šilutės prieklauskos (uosto) rekonstrukcijos projektavimo ir statybos darbai pagal Pripažinimo tinkamu naudoti akta³⁹ užregistruota apskaitos registre „Didžioji knyga“ sąskaitose: 1202 „Pastatai“, 1203 „Kiti statiniai ir įrengimai“, 1205 „Kitos mašinos ir įrengimai“, 1208 „Baldai ir biuro įranga“ - 12 852,090 tūkst. Lt suma. Centralizuotos buhalterijos atsakingi darbuotojai nevykdė Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus patvirtintos Apskaitos politikos 37.2 punkto⁴⁰ nuostatų, kad „kapitalinio remonto, rekonstravimo ir statybos išlaidos pagal faktiškai gautas sąskaitas faktūras, atsargų nurašymo aktus ir kitus pirminius apskaitos dokumentus remonto ar statybos laikotarpiu kaupiamos nebaigtos statybos ar esminio pagerinimo darbų sąskaitose pagal ilgalaikio materialiojo turto vieneta“. Pažeidžiant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁴¹ 32.1 p. „esminio turto pagerinimo išlaidos apskaitoje registruojamos didinant atitinkamo materialiojo turto įsigijimo savikainą“ nuostatas, neatliktos uždarymo ūkinės operacijos apskaitos registre „Didžioji knyga“ sąskaitos 1210 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“. Dėl laiku neatliktos uždarymo ūkinės operacijos, 2012-12-31 FBA, 2012-12-31 Aiškinamojo rašto priede 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ Savivaldybės administracijos ilgalaikis materialusis turtas neteisėtai padidintas 12 852,090 tūkst. Lt. Administracijos apskaitoje ilgalaikis materialusis turtas, kurio vertė 12 852,090 tūkst. Lt užpajamuotas du kartus.

Darbininkų kvartalo gatvių Šilutėje rekonstrukcija pagal statybos užbaigimo pripažinimo tinkamu naudoti aktus⁴² užregistruota apskaitos registre „Didžioji knyga“ sąskaitoje 1203 „Kiti statiniai ir įrengimai“ 5 809,763 tūkst. Lt. Nevykdant Apskaitos politikos 37.2 punkto⁴³ ir pažeidžiant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁴⁴ 32.1 p., Centralizuotos buhalterijos darbuotojai neatliko apskaitos registre „Didžioji knyga“ 1210 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ uždarymo ūkinės operacijos. Dėl laiku neatliktos uždarymo ūkinės operacijos, 2012-

³⁹ Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos 2009 m. balandžio 28 d. pripažinimo tinkamu naudoti aktas Nr. STN –37-090514-019.

⁴⁰ Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2010 metų gruodžio 31 d. įsakymas Nr. A1-1485 „Dėl Apskaitos politikos patvirtinimo“.

⁴¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 1-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo pakeitimo“ // V. žinios, 2008, Nr. 55-2085, 2010, Nr. 1-44.

⁴² Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos 2011 m. balandžio 12 d. statybos užbaigimo aktas Nr. SUA -690, pripažinimo tinkamu naudoti aktai 2010 m. birželio 22 d. Nr. PTN –30-100622-00106, 2010 m. birželio 02 d. Nr. PTN –30-100602-00072.

⁴³ Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2010 metų gruodžio 31 d. įsakymas Nr. A1-1485 „Dėl Apskaitos politikos patvirtinimo“.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 1-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo pakeitimo“ // V. žinios, 2008, Nr. 55-2085, 2010, Nr. 1-44.

12-31 FBA, 2012-12-31 Aiškinamojo rašto priede 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ Savivaldybės administracijos ilgalaikis materialusis turtas neteisėtai padidintas 5 809,763 tūkst. Lt. Administracijos apskaitoje ilgalaikis materialusis turtas, kurio vertė 5 809,763 tūkst. Lt užpajamuotas du kartus.

Nesivadovauta 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir Savivaldybės administracijos Apskaitos politikos nuostatomis, kad baigus rekonstrukcijos (ar statybos darbus), turi būti didinama ilgalaikio turto įsigijimo savikaina.

Dėl laiku neatliktos apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitos 1210 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ uždarymo ūkinės operacijos, 2012-12-31 FBA, 2012-12-31 Aiškinamojo rašto priede 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ Savivaldybės administracijos ilgalaikis materialusis turtas neteisėtai padidintas 18 661,853 tūkst. Lt ir užpajamuotas du kartus.

6. SAVIVALDYBĖS VARDU PAIMTOS PASKOLOS, SUTEIKTOS GARANTIJOS IR JŲ NAUDOJIMAS

Savivaldybės 2012-01-01 negražintų paskolų likutis – 22 490,9 tūkst. Lt.

Savivaldybės 2013-01-01 negražintų paskolų likutis – 29 846,0 tūkst. Lt, iš jų⁴⁵:

➤ vidaus paskolos savivaldybės vardu 23 300,6 tūkst. Lt (ilgalaikės paskolos – 22 840,6 tūkst. Lt, trumpalaikės – 460,0 tūkst. Lt);

➤ vidaus paskolos valstybės vardu – 6 545,4 tūkst. Lt (ilgalaikės);

➤ per 2012 metus negražintų ilgalaikių paskolų likutis padidėjo 7 355,1 tūkst. Lt.

2012 metų patvirtintame biudžete paskoloms gražinti bei palūkanoms dengti buvo numatyta 2 240,6 tūkst. Lt⁴⁶, iš jų: 1 221,6 tūkst. Lt paskoloms gražinti. Faktiškai 2013-01-01 gražinta paskolų savivaldybės vardu – 1 034,1 tūkst. Lt (ilgalaikės), sumokėta palūkanų – 1 092,7 tūkst. Lt. Palūkanos bankams mokamos, pagal patvirtintus mokėjimo grafikus prie sudarytų sutarčių.

Prisiimti išipareigojimai pagal garantijas ir laidavimo dokumentus dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių paskolų⁴⁷ – 2 149,6 tūkst. Lt. Garantijų 2012 metais nebuvo suteikta, limitas 2013-01-01 panaudotas 4,6 proc.

Vadovaujantis Administracijos direktoriaus įsakymu⁴⁸ administracija atliko metinę Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų inventorizaciją. Inventorizacijos metu gautinos ir mokėtinos sumos sugrupuotos į ilgalaikes ir trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.

2012 metais ilgalaikių paskolų Savivaldybės vardu nebuvo gauta, tačiau 2013-01-01 ataskaitoje (Forma Nr. 3) – atvaizduota 6 050 tūkst. Lt gautų paskolų Savivaldybės vardu. Tai sudarė ankstesnių metų faktoringai perkelti į paskolas. Savivaldybės administracija 2012 atitaisė klaidą, darytą apskaitoje nuo 2008 metų, – dalį faktoringų skolų, t. y. 6 050,0 tūkst. Lt⁴⁹ (pagal dvi faktoringo sutartis) pripažino ilgalaikę paskolą⁵⁰ ir apskaitė kaip paskolas finansinėje ataskaitoje Forma Nr. 3-sav. Dėl šios objektyvios priežasties Savivaldybės paskolos padidėjo 6 050,0 tūkst. Lt, tačiau kreditiniam įsiskolinimui įtakos neturėjo.

⁴⁵ Skolinių išipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013-01-01 suvestinė (Forma Nr. 3-sav.).

⁴⁶ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012-02-23 sprendimas Nr. T1-294 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto patvirtinimo“, 2 priedas, Savivaldybės paskolų ir skolų valdymo programa 08.

⁴⁷ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010-09-30 sprendimas Nr. T1- 1485 „Dėl garantijos suteikimo“ ir 2010-12-01 sprendimas Nr. T1-1588 „Dėl leidimo imti paskolą ir garantijos suteikimo“.

⁴⁸ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-11-29 įsakymas Nr. A1-1344 „Dėl ilgalaikių ir trumpalaikių išipareigojimų (paskolų) metinei inventorizacijai atlikti komisijos sudarymo“.

⁴⁹ Savivaldybės ir AB Swedbank 2007-11-23 sudarytos sutartys Nr. 57314 - 1 901,73 tūkst. Lt ir 2008-08-29 sutartis Nr. 18020 – 4 148,29 tūkst. Lt

⁵⁰ Administracijos direktoriaus 2012-05-24 įsakymas Nr. A1-633 „Dėl faktoringo skolų perkėlimo į ilgalaikes paskolas“.

Savivaldybės 2012 metais gautos ilgalaikės paskolos valstybės vardu iš Finansų ministerijos – 2 339,2 tūkst. Lt investicijų projektams finansuoti. Šilutės rajono savivaldybė ir Finansų ministerija 2010-2012 metais yra pasirašiusi 8 paskolų sutartis⁵¹ investicinių projektų finansavimui, pagal kurias Savivaldybei yra teikiama iš valstybės vardu paimtos 1 132 mln. eurų Europos investicijų banko paskolos už Europos investicijų banko nustatytą palūkanų normą, padidintą 0,02 arba 0,1 procentinio punkto, atitinkamai pagal kiekvieną sutartį. Savivaldybė pagal 2010-2012 metais pasirašytas sutartis iki 2013-01-01 investicijų projektams finansuoti iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų iš Finansų ministerijos buvo gavusi 6 545,3 tūkst. Lt ilgalaikių paskolų⁵².

Savivaldybės trumpalaikė 460,0 tūkst. Lt paskola gauta iš Finansų ministerijos biudžetinių įstaigų darbo užmokesčiui išmokėti dėl įšaldytų lėšų banke „Snoras“.

Lietuvos Respublikos Seimas, kasmet tvirtindamas valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius, nustato skolos limitus⁵³. Šilutės rajono savivaldybei 2012 metais imant paskolas nebuvo viršyti teisės aktuose nustatyti skolinimosi limitai. Skolinimosi rodiklių skaičiavimo baziniu pajamų dydžiu buvo laikomos 46 486,3 tūkst. Lt Savivaldybės 2012 metų biudžeto pajamos. Savivaldybės skola neviršijo apskaičiuoto skolos limito - 32 540,41 tūkst. Lt. Faktiškai 2013-01-01 panaudotas paskolų limitas – 63,2 procentų (nustatytas limitas – 70 procentų su investiciniais projektais iš ES). Kadangi Šilutės rajono savivaldybės skola sudarė daugiau kaip 45 procentus patvirtintų 2012 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui gražinamų bendrosios dotacijos kompensacijų), tai 2012 metais galėjo skolintis tik projektams finansuojamiems iš Europos sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti⁵⁴.

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba Savivaldybės tarybai teikė 4 išvadas dėl paskolų:

- dėl 1 797,4 tūkst. Lt ilgalaikės paskolos iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti. Išanalizavus biudžeto pajamas, kreditinį įsiskolinimą, vidaus skolos augimą, Savivaldybės skolinimosi lygį, įsitikinta, kad paėmus minėtą paskolą įstatymu nustatyti skolinimosi limitai – neviršyti. Audito 2012 m. kovo 20 d. išvadoje Nr. K1- 1/1 bei ataskaitoje atkreiptas dėmesys, kad Šilutės rajono savivaldybės skola (paskolos) 2012-01-01 yra 22 030,9 tūkst. Lt arba 47,39 procentų. Iš Finansų ministerijos pasiskolinus 1 797,4 tūkst. Lt, limitas bus panaudotas 51,26 procentų.

- dėl 500,0 tūkst. Lt trumpalaikės paskolos iš valstybės biudžeto laikinam pajamų trūkumui padengti. Audito 2012 m. balandžio 30 d. išvada Nr. K1-5/1. Audito ataskaitoje pažymėta, kad trumpalaikė paskola laikinam pajamų trūkumui padengti suteikta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto apyvartos lėšų į Savivaldybės skolinimosi limitus neįskaitoma, tačiau kreditinis įsiskolinamas (įskaitant paskolas) tendencingai didėja ir trumpalaikė paskola tik laikinai išspręstų išlaidų dengimo problemas. Dėl šios priežasties kyla būtinybė ieškoti biudžeto išlaidų mažinimo rezervų.

- dėl 19 600 tūkst. Lt ilgalaikės paskolos refinansavimo iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti. Audito 2012 m. gegužės 14 d. išvadoje Nr. K1- 6/1 buvo pateikta neigiama išvada. Atkreiptas dėmesys, kad Savivaldybė neturi galimybių refinansuoti numatytos sumos, kadangi bendra Savivaldybės skola sudarytų 77 proc. ir viršytų nustatytą leistiną limitą. Skolos limitas, grynojo skolinimosi bei gražintinų 2012 metais paskolų limitai būtų viršyti.

⁵¹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Savivaldybės administracijos sudarytos paskolų sutartys: 2010-09 Nr. 655(pagrindas Vyriausybės 2010-08-12 nutarimas Nr. 1164, 1,9 punktas) ; 2010-10 Nr. 671 (pagrindas Vyriausybės 2010-10-06 nutarimas Nr. 1432, 1.12 punktas); 2010-07-14 Nr. 644 (pagrindas Vyriausybės 2010-06-21 nutarimas Nr. 812, 1.10 punktas); 2010-04 Nr. 612 (pagrindas Vyriausybės 2010-03-10 nutarimas Nr. 239, 9 punktas); 2011-12-06, Nr. 754 (pagrindas Vyriausybės 2011-11-23 nutarimas Nr. 135, 2 punktas); 2011-07-13 (pagrindas Vyriausybės 2011-06-29 nutarimas Nr. 771, 1,9 punktas); 2012-06-13 Nr. 771; 2012-08-23 Nr. 791.

⁵² Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės izdo departamento ir Šilutės rajono savivaldybės suderinimo aktai dėl paskolos valstybės vardu likučių pagal 2012 m. gruodžio 31 d. būklę; 2013 m. sąskaitų išrašai.

⁵³ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas//Valstybės žinios. 2011. Nr. 163-7741.

⁵⁴ Ten pat.

Kontrolės ir audito tarnybai pateikus neigiamą išvadą, nebuvo galimas teigiamas Tarybos sprendimo priėmimas. Tik sumažinus refinansavimo sumą Savivaldybės taryba 2012-05-24 sprendimu Nr. T1-418 leido administracijai refinansuoti 10 052 tūkst. Lt skolas bankams.

dėl 10 052 tūkst. Lt įsiskolinimų bankams refinansavimo. Audito 2012 m. rugpjūčio 14 d. išvadoje Nr. K1- 9/1 pateikėme savo nuomonę, kad refinansavus 10 052,0 tūkst. Lt skolas bankams, Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyti skolinimosi limitai nebus viršyti. Dėl įsiskolinimų bankams refinansavimo, Savivaldybės administracija atviro konkurso būdu (iš vieno pasiūlymo) priėmė AB Šiaulių banko pasiūlymą, kuris atitiko pirkimo sąlygose keliamus reikalavimus⁵⁵. Procedūrinių neatitikimų teisės aktams – nenustatėme. Savivaldybės negražintos paskolos 2013-01-01 pateikiamos 8 lentelėje.

Savivaldybės 2013-01-01 negražintos paskolos

8 lentelė (tūkst. Lt)

Bankas suteikęs paskolą	Sutarties data ir numeris	Suma	Palūk. (proc.)	Gražinimo terminas	Paskolos likutis	Kreditavimo tikslas
1	2	3	4	5		6
AB Šiaulių b.	2009-12-14 Nr.15-00p	3 000,0	kint. 5,34	2013-07-31	3 000,0	Laikinam kasos trūkumui.
AB Šiaulių b.	2012-09-28 Nr. Ks-2012-014-07	10 052,0	kint-	2022-09-28	10 052,0	Refinansavimas :bankui Snoras, AB DnB Nord bankas, AB Swed Bankui.
Ūkio bankas	2010-04-22 Nr. 12-007/10Nr.	3 199,0	kint 4,86.	2015-04-01	2 594,5	Skoloms apmokėti
Ūkio bankas	2011-04-14 Nr. KR12-027/11	1 100,0	5,39	2016-04-30	905,9	Skoloms dengti pagal faktoringo sutartį.
SNORO bankas	2010-12-27 Nr. 031-47607	6 000,0	4,75	2015-12-28	4 082,4	Skoloms dengti pagal sut. su AB SEB bankas, AB Swedbankas, AB snoras, UAB Pireka
SNORO bankas	2011-09-26 Nr.031-47661	2500,0	4,45	2016-09-30	2 205,9	Skoloms dengti.
Finansų Ministerija	8 sutartys	6 545,3	3,84	2034-12-31 nuo 2016	6 545,3	Investicinių projektų finansavimui valstybės vardu.
Finansų ministerija	2013-12 trum.	460,0	1,0	2012-12-31	460,0	Apyvartinių lėšų trūkumui.
Negražintų ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų likutis 29 846,0						

Savivaldybės administracijos iš kredito įstaigų paimtų paskolų didžiausią dalį sudaro paskolos skirtos skoloms dengti už atliktus darbus, paslaugas, iš Finansų Ministerijos - investiciniams projektams.

Negražintų faktoringų 2013-01-01 likutis⁵⁶ 4 050548,0 tūkst. Lt padidina Savivaldybės kreditorinį įsiskolinimą. Faktoringus Savivaldybės administracija apskaito kreditiniuose įsiskolinimuose. Mūsų nuomone, esant galimybėms (leistinam skolinimosi limitui), Administracija turėtų pripažinti minėtus faktoringus⁵⁷, kaip paskolą ir teisingai apskaityti, juos įtraukti į skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinę ataskaitą.

Šilutės rajono savivaldybės kreditorinis įsiskolinimas (įskaitant paskolas) tendencingai didėja. Per paskutinius penkerius metus kasmet buvo gaunamos iš kredito įstaigų vis didesnės

⁵⁵ Šilutės rajono savivaldybės atlikto 10 052 tūkst. Lt skolų bankams refinansavimo paslaugų pirkimą 2012-07-19 CVP IS skelbiamo atviro konkurso būdu dokumentai: protokolai, pasiūlymai, skelbimai ir kt.

⁵⁶ Šilutės rajono savivaldybės administracijos Atsiskaitymo su tiekėjais suvestinė 6910003 Tiekėjams mokėtinos sumos 2012 m. gruodžio 31 d.

⁵⁷ Finansų ministerijos 2009-07-27 raštas Nr.((0204-36)-5K-0913537, Teisingumo ministerijos 2009-05-28 raštas Nr. (1.11)712-4051).

ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti bei skoloms dengti. Kreditinio įsiskolinimo 2004 – 2012 metų kitimas pavaizduotas 9 lentelėje⁵⁸.

Šilutės rajono savivaldybės kreditinio įsiskolinimo kitimas

9 lentelė (tūkst. Lt)

Metai	Savivaldybės kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)	Biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)	Savivaldybės paskolos
2004	16 332,3	16 062,8	8 905,3
2005	20 251,7	18 038,3	7 755,1
2006	25 383,7	23 747,2	11 432,6
2007	38 073,7	33 042,9	14 446,3
2008	53 591,5	40 115,3	13 869,9
2009	53 268,4	43 905,2	11 645,4
2010	45 962,0	39 486,0	15 073,5
2011	-	47 513,1	22 490,9
2012	-	51 231,9	29 846,0

Vadovaujantis Administracijos direktoriaus įsakymu⁵⁹ administracija atliko metinę Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų inventorizaciją. Inventorizacijos metu gautinos ir mokėtinos sumos sugrupuotos į ilgalaikes ir trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.

7. SAVIVALDYBĖS PRIVATIZAVIMO FONDAS

Privatizavimo fondo apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuoja 26-asis VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“⁶⁰. Pagal šį standartą turtas, kuris naudojamas išteklių fondo tikslams įgyvendinti ir kurio naudojimo pajamos ir pardavimo rezultatas tektų išteklių fondui, yra registruojamas išteklių fondo apskaitoje ir rodomas išteklių fondo finansinės būklės ataskaitoje.

Neteisėtai, pažeidžiant Tarybos sprendimu⁶¹ patvirtintą sąmatą, viršyti 2012 metų sąmatos 4.8. str. asignavimai - 3,0 tūkst. Lt. Šilutės rajono savivaldybės Privatizavimo fondo 2012 metų sąmatos vykdymo ataskaitos rodikliai pateikiami 10 lentelėje.

Privatizavimo fondo 2012 metų sąmatos vykdymo ataskaita

10 lentelė, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Pavadinimas	Patvirtinta pagal sąmatą	Skirta lėšų pagal sąmatą	Kasinės išlaidos	Gauta, panaudota faktiškai
1.	Lėšų likutis 2012 m. sausio 1 d.	0,043	0,043	0,043	0,043
2.	Numatoma pajamų 2012 metais iš viso	1 500,000	1 500,000	225,800	225,800
3.	Numatoma pajamų 2012 metais iš viso su lėšų likučiu	1 500,043	1 500,043	225,843	225,843
4.	Išlaidos:	1 500,043	1 500,043	225,843	225,843
4.1.	Privatizavimo objektų informaciniams pranešimams skelbti	5,000	5,000	3,939	3,939
4.2.	Privatizuojamiems objektams priskirtų žemės sklypų planams rengti	25,000	25,000	18,915	18,915

⁵⁸ Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2004 - 2013-01-01 ataskaitos, Formos Nr. 6 –metinės, ketvirtinės; Formos Nr. 4 –metinės, ketvirtinės, mėnesinės.

⁵⁹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-11-29 įsakymas Nr. A1-1344, „Dėl ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų (paskolų) metinei inventorizacijai atlikti komisijos sudarymo“.

⁶⁰ Finansų ministro 2007 m. gruodžio 7 d. įsakymas Nr. 1K-357 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 26-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁶¹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. T1-318 „Dėl savivaldybės privatizavimo fondo 2012 metų sąmatos patvirtinimo“.

4.3.	Nekilnojamojo turto kadastro byloms parengti	80,000	80,000	61,254	61,254
4.4.	Nekilnojamojo turto teisei registracijai	25,000	25,000	23,636	23,636
4.5.	Privatizavimo objektų vertinimo paslaugoms apmokėti	15,000	15,000	11,210	11,210
4.6.	Savivaldybės kapitalo investicijoms finansuoti:	1 125,043	1 125,043	24,062	24,062
4.6.1.	Mokyklos pastato Šilutėje, K.Kalinausko g. 10				
4.6.2.	kapitalinio remonto darbams. Kitoms SVP investicijų programos priemonėms finansuoti.				
4.7.	Įmokos į Smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo fondą (10%)	150,000	150,000	16,820	16,820
4.8.	Įmokos į Specialųjį daugiabučių namų savininkų bendrijų ir jungtinės veiklos sutarčių dalyvių daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams valdyti rėmimo fondą (5%)	75,000	78,000	8,410	8,410
4.9.	Pradinio įnašo gražinimai			57,597	57,597
5.	Lėšų likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	0,000	0,000	0,000	0,000

Iš Šamatos 4.9. straipsnio „Pradinio įnašo gražinimai“ neteisėtai panaudota 57,597 tūkst. Lt Privatizavimo fondo asignavimų. Nesilaikant Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimais, - Privatizavimo fondo 2012 metų II-ojo ketvirčio šamatoje nebuvo tikslintos išlaidos pagal straipsnius.

Nesivadovaujant Finansų ministro įsakymu⁶² patvirtinto 8-ojo VSAFAS nuostatomis, sąskaitoje 2070001 „Kitas turtas, skirtas parduoti“ neužregistruoto turto, skirto parduoti suma sudarė 313,4 tūkst. Lt, informacija pateikiama 12 lentelėje.

Dėl nurodytų priežasčių Apskaitos politikoje turėtų būti konkrečiai nustatyta, kada į atsargas perkeliamas į privatizuojamų objektų sąrašą įtrauktas ilgalaikis turtas.

Šilutės rajono savivaldybės privatizavimo objektų, parduotų 2012 metais sąrašas

11 lentelė, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Kodas	Privatizuojamo objekto pavadinimas, adresas	Suma
1.	50003147	Medicinos punkto pastato dalis, Šilutės r. sav., Vainuto sen., Balčių k., Krauleidiškės g. 7	4,163
2.	50003799	Gyvenamojo namo su mokyklos patalpomis 34/100 dalys Šilutės r. sav., Saugų sen., Barvų k.	4,120
3.	50004038	Miegamojo korpuso pastato dalis Šilutės r. sav., Saugų sen., Mažosios Lietuvos g. 2A	9,300
4.	50004039	Miegamojo korpuso pastato dalis Šilutės r. sav., Saugų sen., Mažosios Lietuvos g. 2A	9,501
5.	50004871	Pastato – medicinos punkto 45/100 dalis Šilutės r. sav., Pagryniai, Šilutės g. 38	40,000
6.	50005023	Patalpa – butas Nr. 3, Šilutės r. sav., Šilutės sen., Sausgalvių k.	0,002
7.	50005030	Patalpa – butas, Lietuvininkų g. 51A-11, Šilutė	16,100
	50005031	Patalpa – butas, Lietuvininkų g. 51A-12, Šilutė	
	50005032	Patalpa – butas, Lietuvininkų g. 51A-14, Šilutė	
8.	50005278	Mokyklos pastatas, garažo pastatas, tvora, kiemo aikštelė, Šilutės r. sav., Šilutės sen., Laučių k., Mokyklos g. 4	220,000
9.	50005753	Patalpa-sandėlis, Šilutės r. sav., Ž. Naumiesčio sen., Kalnujų k.	1,515
10.	50006053	Patalpa-sandėlis, Šilutė, Tilžės g. 8A	6,100
11.	50006054	Patalpa-garažas, Šilutė, Tilžės g. 10-6	2,500
		Už numatyto parduoti pastato žemės sklypo plano parengimo išlaidas (sutartis Nr. R5-(9.40)-342	0,101
	Iš viso		313,402

⁶² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 1K-477 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8 - ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo // V. Žinios, 2008, Nr. 75-2967.

Nesivadovauta Finansų ministro įsakymu⁶³ patvirtinto 11-ojo VSAFAS 4 punktu, kuris numato, kad „Sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos - kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos“. Nesivadovaujant VSAFAS reikalavimais, apskaitoje sąnaudos užregistruotos neteisingu laikotarpiu 10,874 tūkst. Lt.

Privatizavimo fondo 2012 metų finansinių ataskaitų duomenys atitinka apskaitos registru duomenis, tačiau apskaitos registruose duomenys užregistruoti neteisingai, nustatytos reikšmingos klaidos ir mes negalime patvirtinti, kad likučiai 2012-12-31 yra teisingi.

Audito metu raštu⁶⁴ informavome Administracijos direktorių apie pastebėtus trūkumus ir klaidas, pateikėme 17 rekomendacijų, kad Savivaldybės administracija audito metu teiktas rekomendacijas įgyvendintų, patikslintų duomenis finansinių ataskaitų rinkinyje bei VSAKIS sistemoje. Savivaldybės administracija, per nustatytą Savivaldybės kontrolierės terminą, iki 2013-06-10, rekomendacijų neįgyvendino.

8. APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA

Pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymo 8 straipsnio 3 d.⁶⁵, Šilutės rajono savivaldybės Biudžeto sudarymo, vykdymo ir išskolinimų padengimo tvarkos aprašo 4 straipsnio nuostatas⁶⁶, nuostatas, - Centralizuotos buhalterijos darbuotojai nesudarė Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų patikslintos sąmatos. Nevykdytas Savivaldybės tarybos 2012-12-13 sprendimas Nr. T1-623, kuriuo buvo patikslinti Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų asignavimai bei vykdomos priemonės.

Vadovaudamasis Aplinkos ministro įsakymu⁶⁷ patvirtintomis Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos pildymo taisyklėmis, Savivaldybės administracijos vyr. specialistas – gamtosaugininkas pagal Aplinkos ministerijos nustatytą formą⁶⁸ parengė Ataskaitą, kurią patvirtino Taryba⁶⁹.

Šilutės rajono savivaldybės taryba 2012-02-23 sprendimu Nr. T1-294⁷⁰ patvirtino Savivaldybės 2012 metų biudžetą bei asignavimus programoms finansuoti. Sprendimo 1.4 punktu Savivaldybės 2012 metų Aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai (toliau – Programa) patvirtinta 500,697 tūkst. Lt. Vadovaujantis minėto sprendimo 4 priedu, Programos lėšų likutis 2012-01-01 buvo 220,697 tūkst. Lt, pajamų planas - 280,0 tūkst. Lt, iš viso Programos lėšų – 500,697 tūkst. Lt, išlaidų pagal išlaidų straipsnius – 500,697 tūkst. Lt. Taryba 2012-09-27 sprendimu Nr. T1-536⁷¹ patikslino Programos lėšų planą – 601,697 tūkst. Lt.

Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos

⁶³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 1K-490 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11 - ojo standarto patvirtinimo“ // V. Žinios, 2010, Nr. 2-89 su vėlesniais pakeitimais).

⁶⁴ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. balandžio 29 d. ribotos apimties finansinio audito (teisėtumo) ataskaita „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų Privatizavimo fondo audito rezultatų.“

⁶⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 // (Nr. XI-2274, 2012-10-16)V. žinios, 2012, Nr. 126-6323(2012-10-31).

⁶⁶ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gruodžio 13 d. sprendimas Nr. T1-606 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo ir išskolinimų padengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas „Dėl Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos formos pildymo taisyklių patvirtinimo“

⁶⁸ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. D1-201 „Dėl savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (2012 m.) metų priemonių vykdymo ataskaita“.

⁶⁹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 28 d. sprendimas Nr. T1-691 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų priemonių vykdymo ataskaitos patvirtinimo“.

⁷⁰ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012-02-23 sprendimas Nr. T1-294 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁷¹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. T1-536 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimo Nr. T1-294 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto patvirtinimo“ 4 priedo pakeitimo“.

2012 metų pajamų vykdymo struktūra

12 lentelė (litais)

Eil. Nr.	Pajamų šaltiniai	Numatyta surinkti lėšų	Surinkta lėšų per 2012 metus	Pajamų įvykdymas		
				%	Lt	Struktūra %
1	2	3	4	5	6 (4-3)	
	Likutis 2012-01-01 220 697 Lt.					
1.	Mokesčiai už aplinkos teršimą	200 000	191 820	95,9	-8,2	44,2
2.	Mokestis už valstybinių išteklių naudojimą	140 000	197 946	141,4	+57,9	45,6
3.	Mokestis už medžiojamų gyvūnų išteklių naudojimą	41 000	44 036	107,4	+3,0	10,2
	Iš viso pajamų: (T1-691)	381 000	433 802	113,8	52,8	100,0
	Iš viso 2012 metais pajamų su likučiu: (T1-691)	601 697	654 499			

Audito metu nustatytas pateiktų Ataskaitų duomenų tarpusavio neatitikimas. Pagal Tarybos sprendimu⁷² patvirtintą Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų ataskaitą, 2012 metais į biudžetą surinkta Programos 433,802 tūkst. Lt pajamų, iš jų: mokesčių už aplinkos teršimą planas neįvykdytas (95,9%), negauta į biudžetą 8,2 tūkst. Lt, įvykdytas mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius 107,3%, virš plano gauta 3,0 tūkst. Lt, kitų mokesčių už valstybinius gamtos išteklius virš plano gauta 57,9 tūkst. Lt pajamų.

Pagal Biudžeto ir finansų skyriaus parengtą Šilutės rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. sausio 1 d. ataskaitą (Forma 1-sav., metinė), visi anksčiau nurodyti Programos pajamų plano ir įvykdymo rodikliai atitinka, išskyrus mokesčio už valstybinių išteklių naudojimą plano rodiklis, kuris neteisėtai sumažintas 101,0 tūkst. Lt. Formos 1-sav 4 stulpelio „ataskaitinio laikotarpio planas“ 58 eilutėje „kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius“ nurodyta 39,0 tūkst. Lt, nors Tarybos sprendimu⁷³ patvirtintas mokesčio už valstybinių išteklių naudojimą planas buvo 140,0 tūkst. Lt. Pagal minėtą Ataskaitą kitų mokesčių už valstybinius gamtos išteklius virš plano gauta 158,9 tūkst. Lt. Pažeidus Tarybos sprendimą⁷⁴, neteisėtai gauta 101,0 tūkst. Lt pajamų virš plano (13 lentelė).

**Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos
2012 metų išlaidos**

13 lentelė (litais)

Eil. Nr.	Išlaidų straipsniai	Numatyta skirti lėšų (Lt)	Faktiškai skirta, panaudota	Neplanuota
1	2	3	4	5
I. Aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonės				
1.	Šyšos upės griauamo kranto Macikų kaime sutvirtinimo darbams	40 000	0	40 000
2.	Šyšos upės vandens ir grunto tyrimams (stebėsenai)	15 000	11 854	3 146
3.	Pavojingų atliekų, gyvsidabrio ir liuminescencinių lempų utilizavimui	1 000	724	276
4.	Artezinių gręžinių Grabupių kaime tamponavimo darbams	30 000	0	30 000
II. Atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonės				
1.	Šiukšliadėžių, skirtų bendro naudojimo teritorijoms įsigijimui	20 000	17 970	2 030
2.	Asbesto atliekoms priduoti į šalinimo įrenginius	11 800	11 754	46
3.	Sorbentų skirtų ekologinėms avarijoms likviduoti įsigijimui	1 000	957	43

⁷² Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 28 d. sprendimas Nr. T1-691 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų priemonių vykdymo ataskaitos patvirtinimo“.

⁷³ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gruodžio 13 d. sprendimas Nr. T1-623 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimo Nr. T1-294 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto patvirtinimo“ 4 priedo pakeitimo“.

⁷⁴ Ten pat.

4.	Šilutės miesto požeminių buitinių atliekų konteinerių įrengimui	183 000	183 000	0
III. Atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymo priemonėms				
1.	Šilutės rajono sąvartynų teritorijų sutvarkymo darbams	96 000	86 311	9 689
2.	Bešeimininkų atliekų (padangų) išvežimui utilizuoti	20 000	16 845	3 155
IV. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai				
1.	Sveikatos ir sanitarijos programoms finansuoti	68 000	46 898	21 102
V. Aplinkos monitoringo, prevencinėms, aplinkos atkūrimo priemonėms				
1.	Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimui	89 700	88 800	900
2.	Aplinkos tvarkymo ir želdinių veisimui atlikti	21 197	17 772	3 425
VI. Visuomenės švietimui ir mokymui aplinkosaugos klausimais				
1.	Visuomenės ir vietos bendruomenės ekologinio švietimo ir informavimui apie vykdomas veiklas	5 000	0	5 000
IŠ VISO IŠLAIDŲ:		601 697	482 885	118 812

Vadovaujantis „programos finansavimo pajamos ir išlaidos planuojamos savivaldybių biudžete savivaldybių tarybų nustatyta tvarka. Specialiosios programos priemonės tvirtina savivaldybės taryba“, kuriame numatyti Programos lėšų šaltiniai, nustatyti finansavimo bei lėšų naudojimo galimi atvejai.

Pažeidžiant Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 2 straipsnį⁷⁵, Tarybos sprendimu⁷⁶ patvirtintą Tvarkos aprašą, Administracijos direktorius įsakymu Nr. A1-785⁷⁷ leido laikinai iš Specialiosios aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų panaudoti 252,0 tūkst. Lt projekto „Degučių kaimo bendruomenės namų pastato sutvarkymas“ išlaidoms apmokėti. Nesivadovauta Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio reikalavimais⁷⁸, kuriame nenumatytas Programos lėšų skolinimo atvejis. Darytina išvada, kad Programos 252,0 tūkst. Lt panaudoti neteisėtai. Savivaldybės administracija 2012-11-26 ir 2012-12-11 pavedimais Nr. 6639, 6935 gražino pasiskolintas lėšas – 252,0 tūkst. Lt.

Iš pateiktų duomenų darytina išvada, kad 2012 metais galimai liko neįgyvendintos 3 planuotos Programos priemonės: Šyšos upės griauamo kranto Macikų kaime sutvirtinimo darbai, Artezinių gręžinių Grabupių kaime tamponavimo darbai, Visuomenės ir vietos bendruomenės ekologinis švietimas ir informavimas apie vykdomas veiklas. Yra rizika, kad neteisėtai laikinai paskolinus Programos lėšas, galimai užsitęsė Programos priemonių vykdymo terminai, darbai persikėlė į kitus kalendorinius metus.

Teikiant 2013-02-28 Tarybai Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų priemonių vykdymo ataskaitą tvirtinimui⁷⁹, apie Programos 252,0 tūkst. Lt paskolinimą Taryba nebuvo informuota.

Vadovaudamasi Tvarkos aprašo⁸⁰ 16 straipsniu, Taryba įpareigojo Specialiosios programos lėšų panaudojimo kontrolę vykdyti Administracijos vyr. specialistui – gamtosaugininkui.

⁷⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. birželio 10 d. įstatymas Nr. IX-1607 „Dėl Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos patvirtinimo“ // V. žinios, 2003, Nr. 61-2760, 2 straipsnis.

⁷⁶ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T1-1405 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltinių ir jų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷⁷ Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2012 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. A1-785 „Dėl specialiosios aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų laikino panaudojimo“.

⁷⁸ Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. birželio 10 d. įstatymas Nr. IX-1607 „Dėl Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos patvirtinimo“ // V. žinios, 2003, Nr. 61-2760, 4 straipsnis.

⁷⁹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 28 d. sprendimas Nr. T1-691 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų priemonių vykdymo ataskaitos patvirtinimo“.

⁸⁰ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T1-1405 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltinių ir jų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 16 straipsnis.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo⁸¹ 15 straipsnio nurodymais, Specialiosios programos lėšų apskaitą vykdo bei kontroliuoja Programos atliktų operacijų teisingumą bei pirminių apskaitos dokumentų užpildymo teisingumą Savivaldybės Centralizuota buhalterija⁸².

Remiantis Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos atlikto ribotos apimties audito ataskaitos rezultatais, darytina išvada, kad 2012 metais dalis Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų buvo panaudotos (paskolintos) ir apskaitytos, nesivadovaujant teisės aktais. Neužtikrinta 2012 metų Programos apskaitos vykdymo – sąmatų rengimo bei lėšų panaudojimo kontrolė.

Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų ataskaitų duomenys atitinka pateiktų dokumentų duomenis, ir mes galime patvirtinti, kad likučiai 2012-12-31 yra teisingi. Tačiau dėl neteisėtai sumažinto 101,0 tūkst. Lt mokesčio už valstybinių išteklių naudojimą plano rodiklio, mes negalime pasisakyti už Biudžeto ir finansų skyriaus parengtos Šilutės rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. sausio 1 d. ataskaitos (Forma 1-sav., metinė) parengimo teisingumą.

Audito metu raštu⁸³ informavome Administracijos direktorių apie pastebėtus trūkumus. Per nustatytą terminą, iki 2013-06-07, Administracija rekomendacijų neįgyvendino.

9. BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ, IŽDO FINANSINIŲ ATASKAITŲ VERTINIMAS

Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra mokesčių mokėtojai, valstybės ir savivaldybės valdžios institucijų darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai ir pan. Finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie finansinę būklę reikalingą vartotojams priimant sprendimus dėl išteklių paskirstymo, jų naudojimo, teikiant viešąsias paslaugas.

Vadovaujantis Buhalterinės apskaitos 14 straipsnio reikalavimais, nepatvirtinti asmenų, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti biudžeto apskaitos dokumentus, sąrašas ir jų parašų pavyzdžiai.

Kontrolės ir audito tarnyba atliko metinių finansinių ataskaitų rinkinių arba finansinės būklės ataskaitų (toliau – FBA) vertinimą, juose pateiktų duomenų atitiktį apskaitos registru duomenims ir likučių 2011-12-31 teisingumą :

Pagal 26-ąjį VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinį sudaro žemesnio lygio ataskaitos. Biudžeto ir finansų skyrius atsakingi darbuotojai nesivadavo Administracijos direktoriaus įsakymu⁸⁴ Apskaitos politikos 97, 99 punktų nuostatomis, kuriuose apibrėžti metinių finansinių ataskaitų pateikimo reikalavimai. Kontrolės ir audito tarnybai finansinės ataskaitos buvo pateiktos nesivadovaujant 2-ojo, 6-ojo VSAFAS reikalavimais, kuriais nustatytos privalomos finansinių ataskaitų formos. Vertinimui pateiktos finansinės ataskaitos iš VSAKIS sistemos (Toliau – viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema).

Šilutės rajono savivaldybės Biudžeto ir finansų skyriaus Apskaitos politikos⁸⁵ tvarkos aprašuose nepateikti galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai, tvarkos aprašuose nenumatytos konkrečias buhalterinės apskaitos operacijų

⁸¹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T1-1405 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltinių ir jų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 15 straipsnis.

⁸² Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2009 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. A2-32 Centralizuotos buhalterijos skyriaus nuostatai.

⁸³ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. gegužės 23 d. ribotos apimties finansinio audito (teisėtumo) ataskaita „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos audito rezultatų.“

⁸⁴ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 31. sprendimas Nr. A1-1488 „Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“.

⁸⁵ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. A1-1488 „Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“.

sąskaitų korespondencijas.

Savivaldybės išdo veiklos rezultatų ataskaitoje (toliau – VRA) neteisingai atskleista informacija apie mokesčių pajamas, nes jos apskaitoje (7 klasės) sąskaitose užregistruotos pinigų įplaukimo į banko sąskaita data, nesilaikant 9-ajame VSAFAS numatyto kaupimo principo - mokesčių pajamas pripažinti atsiradus mokestinei prievolei, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte nurodyta, kad mokesčių pajamų pripažinti tą ataskaitinį laikotarpį, kurį buvo uždirbtos nėra galimybės, nes VMI nepateikė duomenų apie 2012 metais apskaičiuotus mokesčius.

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija Kontrolės ir audito tarnybai 2012 metų finansines ataskaitas pateikė nesivadovaujant 2-ojo, 6-ojo VSAFAS reikalavimais, kuriais nustatytos privalomos finansinių ataskaitų formos. Vertinimui pateiktos finansinės ataskaitos iš VSAKIS sistemos.

Administracijos 2012-12-31 Veiklos rezultatų ataskaitos (VRA) duomenų vertinimas:

- straipsnyje A. „Pagrindinės veiklos pajamos“ pateiktos mažesnės 1 364,984 tūkst. Lt pagrindinės veiklos pajamos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitose.
- straipsnyje I.1 „Finansavimas iš valstybės biudžetų“ pateiktos didesnės 4 528,198 tūkst. Lt finansavimo pajamos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 7024 sąskaitoje.
- straipsnyje A.I.2 „Finansavimas iš savivaldybių biudžetų“ pateiktos mažesnės 1 522,972 tūkst. Lt finansavimo pajamos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 7025 sąskaitoje.
- straipsnyje A.I.3 „Finansavimas iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų“ pateiktos mažesnės 781,120 tūkst. Lt finansavimo pajamos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 7013 sąskaitoje.
- straipsnyje A.III. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ pateikta mažesnė 591,742 tūkst. Lt finansavimo pajamų suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 7412 sąskaitoje.
- straipsnyje B.I. „Darbo užmokesčio ir soc. draudimo sąnaudos“ pateikta didesnė 242,413 tūkst. Lt sąnaudų suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 8701, 8702 sąskaitose.
- straipsnyje B.II. „Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“ pateikta mažesnė 2 180,332 tūkst. Lt sąnaudų suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 8703 sąskaitoje.
- straipsnyje B.IV. „Komandiruočių sąnaudos“ pateiktos mažesnės 0,535 tūkst. Lt sąnaudos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 8705 sąskaitoje.
- straipsnyje B.IX. „Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina“ pateiktos mažesnės 5,973 tūkst. Lt sąnaudos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 8710 sąskaitoje.
- straipsnyje B.X. „Socialinių išmokų sąnaudos“ pateiktos mažesnės 85,407 tūkst. Lt sąnaudos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 821+822+823+824+825 sąskaitose.
- straipsnyje B.XI. „Nuomos sąnaudos“ nepateiktos nuomos sąnaudos, o to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 8711 „Nuomos sąnaudos“ užregistruota 254,993 tūkst. Lt sąnaudų.
- straipsnyje B.XII. „Finansavimo sąnaudos“ nepateiktos finansavimo sąnaudos, o to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 833 „Kitų viešojo sektoriaus subjektų finansavimo sąnaudos“ užregistruota sąnaudų suma – 667,734 tūkst. Lt.
- straipsnyje B.XIII. „Kitų paslaugų sąnaudos“ pateiktos didesnės 477,721 tūkst. Lt sąnaudos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 8712 sąskaitoje.
- straipsnyje B.XIV. „Kitos sąnaudos“ nepateiktos kitos sąnaudos, o to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 8713 „Pagrindinės veiklos kitos sąnaudos“ užregistruota sąnaudų suma – 1,299 tūkst. Lt.
- straipsnyje C. „Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas“ nepateikiama – 1 878,280 tūkst. Lt deficito suma, to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 311 nenurodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio perviršis ar deficitas.

- straipsnyje D. „Kitos veiklos rezultatas“ pateiktos mažesnės 273,946 tūkst. Lt pajamos nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos 88 sąskaitoje.

- straipsnyje E. „Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas“ nepateiktos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos, o to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 76-89 „Pagrindinės veikos kitos sąnaudos“ užregistruota sąnaudų suma – 0,013 tūkst. Lt.

Nesivadovauta 4-ojo VSAFAS⁸⁶ V skyriaus, 20, 21 punktų nuostatomis,- Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai parodyti viešojo sektoriaus subjekto veikos rezultatus, t.y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Viešojo sektoriaus subjekto pajamos ir sąnaudos Veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos pagal veiklos pobūdį, t.y. pagrindinės veiklos, kitos veiklos, finansinės ir investicinės veikos, kad būtų aišku, iš kokių pajamų subjektas finansuoja savo vykdomą veiklą ir kokie atitinkamos veiklos rezultatai. Apskaitoje neanalizuojamas viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatas, kuris gaunamas iš visų viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio pajamų atėmus jo to paties laikotarpio sąnaudas.

Administracijos 2012-12-31 Finansinės būklės ataskaitos (FBA) duomenų vertinimas:

- straipsnyje II.3. „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ pateikta didesnė 4,349 tūkst. Lt turto suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 1203201 užregistruota suma.

- straipsnyje III. „Ilgalaikiai finansinis turtas“ pateikta didesnė 18,387 tūkst. Lt finansinio turto suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 1612001.

- straipsnyje C.I.2. „Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių“ pateikta mažesnė 0,066 tūkst. Lt atsargų suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitose 2010060-69.

- straipsnyje C.II. „Išankstiniai apmokėjimai“ pateikta mažesnė 528,987 tūkst. Lt išankstinių apmokėjimų suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 2111101. Nesivadovauta Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintu sąskaitų planu, - sąskaitos „211 Ateinančių laikotarpių sąnaudos“ apskaitoje nenaudojamos.

- straipsnyje C.III.3. „Gautinos finansavimo sumos“ pateikta mažesnė 378,991 tūkst. Lt gautino finansavimo suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 2221004.

- straipsnyje C.III.4. „Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turta, paslaugas“ pateikta didesnė 261,468 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 2251001.

- straipsnyje C.III.5. „Sukauptos gautinos sumos“ pateikta mažesnė 4 708,631 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 228101.

- straipsnyje C.III.6. „Kitos gautinos sumos“ pateikta didesnė 29,099 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitose 227-229 užregistruota suma.

- straipsnyje V. „Pinigai ir jų ekvivalentai“ pateikta didesnė 7,398 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 241.

Finansavimo sumos iš kitų šaltinių 2012-12-31 Finansinės būklės ataskaitoje neatitinka su duomenimis nurodytais 2012-12-31 Didžiojoje knygoje:

- straipsnyje D.I. „Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto“ pateikta didesnė 34 809,833 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 424.

- straipsnyje D.II. „Finansavimo sumos iš savivaldybės biudžeto“ pateikta didesnė 61 370,638 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 425.

- straipsnyje D.III. „Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ pateikta didesnė 8 878,092 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitose 411+412+413+421+422+423 užregistruota suma.

- straipsnyje D.IV. „Finansavimo sumos iš kitų šaltinių“ pateikta didesnė 3 394,337 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 416.

⁸⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. 1K-380 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 4-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2007, Nr. 68-2654.

- Nesivadovauta Administracijos direktoriaus patvirtintu sąskaitų planu, - apskaitoje naudojama sąskaitų plane nepatvirtinta sąskaita „4213001- Finansavimo sumos iš užsienio valstybių atsargoms įsigyti“.

- Nesivadovauta Administracijos direktoriaus patvirtintu sąskaitų planu, - apskaitoje naudojama sąskaitų plane nepatvirtinta sąskaita „64 Mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos“. FBA E. II.4 184,320 tūkst. Lt 2012-12-31 apskaitos registre „Didžioji knyga“ sąskaitoje 64 neužregistruota.

- straipsnyje E.II.6.2. „Kitos mokėtinos sumos biudžetui“ pateikta didesnė 20,569 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitose 681+682 užregistruota suma.

- straipsnyje E.II.9. „Tiekėjams mokėtinos sumos“ pateikta didesnė 6948,657 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 691.

- straipsnyje E.II.10. „Su darbo santykiais susiję išpareigojimai“ pateikta didesnė 111,634 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 692.

- straipsnyje E.II.11. „Sukauptos mokėtinos sumos“ pateikta mažesnė 253,934 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 695.

- straipsnyje E.II.12. „Kiti trumpalaikiai išpareigojimai“ pateikta didesnė 3,081 tūkst. Lt suma nei to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 693.

- straipsnyje F.IV.1. „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ nepateikiama 1 878,280 tūkst. Lt deficito suma, to paties laikotarpio Didžiosios knygos sąskaitoje 311 nenurodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio perviršis ar deficitas.

Lyginant 2012-12-31 FBA duomenis su 2012-12-31 DK duomenimis, nustatyta, kad FBA bendra neatitikimų suma tarp apskaitos registru sudaro 5 033,896 tūkst. Lt.

Administracijos 2012-12-31 Grynojo turto pokyčio ataskaita (GTP) duomenų vertinimas:

Grynojo turto pokyčių ataskaitos duomenys neatitinka nurodytiems apskaitos registre „Didžiojoje knygoje“. 2012-12-31 apskaitos registre „Didžioji knyga“ pajamų – 83 653,928 tūkst. Lt ir sąnaudų – 85 532,193 tūkst. Lt sąskaitų likučiai neperkelti į sąskaitą – „311 Sukauptas einamųjų metų perviršis ar deficitas“, nesivadovauta 4-ojo VSAFA S⁸⁷ V skyriaus, 20, 21 punktais.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. 1K-380

Dėl aiškinamojo rašto

Viešojo sektoriaus subjektas, sudarydamas Aiškinamąjį raštą, turi pateikti visas pastabas, kurios yra privalomos pagal 6-ojo VSAFAS reikalavimus. Aiškinamojo rašto pastabų galima neteikti, jeigu ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose atitinkamos informacijos nėra, t. y. finansinių ataskaitų straipsnių sumos lygios nuliui. Jei ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių sumos, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai pasikeitė, turėtų būti nurodomos tokių pasikeitimų priežastys. Aiškinamajame rašte detalizuojamos Veiklos rezultatų, Finansinės būklės, Grynojo turto pokyčių, Pinigų srautų ataskaitose nurodytos sumos tiek, kiek reikalauja šis ir kiti VSAFAS, teisingai suprasti finansinėse ataskaitose pateiktai informacijai.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterijos atsakingi darbuotojai nepateikė Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Pateikti tik aiškinamojo rašto 12-ojo, 13-ojo VSAFAS priedai.

„Nurašytas turtas“ bei 2012-12-31 nurašyto turto apskaitos registruose pateiktų duomenų neatitikimas **+186,5 Lt, iš jų:**

➤ priedo 3.3 eilutės „Nurašytas turtas“ 4 stulpelio „Pastatai“ ir 2012-12-31 nurašyto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas +253,3 tūkst. Lt;

⁸⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1K-380 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 4-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2007, Nr. 136-5539.

- priedo 3.3 eilutės „Nurašytas turtas“ 8 stulpelio „Mašinos ir įrengimai“ ir 2012-12-31 nurašyto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas - 67,8 tūkst. Lt;
- priedo 3.3 eilutės „Nurašytas turtas“ 11 stulpelio „Baldai ir biuro įranga“ ir 2012-12-31 nurašyto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas +1,0 tūkst. Lt;
- 2012-12-31 Aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 13-ojo VSAFAS „Ilgalaikis nematerialusis turtas“ priedų 3.1 eilutės „**Parduotas turtas**“ bei 2012-12-31 parduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas **6,6 tūkst. Lt** („Baldai ir biuro įranga“).
- 2012-12-31 Aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 13-ojo VSAFAS „Ilgalaikis nematerialusis turtas“ priedų 3.2 eilutės „**Perduotas turtas**“ bei 2012-12-31 parduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas **1 405,0 tūkst. Lt**, iš jų:
 - priedo 3.2 eilutės „Perduotas turtas“ 4 stulpelio „Programinė įranga ir jos licencijos“ ir 2012-12-31 perduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas - 0,3 tūkst. Lt;
 - priedo 3.2 eilutės „Perduotas turtas“ 5 stulpelio „Pastatai“ ir 2012-12-31 perduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas – 1 422,5 tūkst. Lt;
 - priedo 3.2 eilutės „Perduotas turtas“ 6 stulpelio „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ ir 2012-12-31 perduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas +4,2 tūkst. Lt;
 - priedo 3.2 eilutės „Perduotas turtas“ 8 stulpelio „Mašinos ir įrengimai“ ir 2012-12-31 perduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas +19,3 tūkst. Lt;
 - priedo 3.2 eilutės „Perduotas turtas“ 11 stulpelio „Baldai ir biuro įranga“ ir 2012-12-31 perduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas - 26,8 tūkst. Lt;
 - priedo 3.2 eilutės „Perduotas turtas“ 13 stulpelio „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ ir 2012-12-31 perduoto turto apskaitos registro duomenų neatitikimas + 19,4 tūkst. Lt;

Nustatytos klaidos ir netikslumai biudžetinių įstaigų finansinėse ataskaitose turi reikšmingos įtakos Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui ir patikimumui.

Audito metu raštu⁸⁸ informavome Administracijos direktorių apie pastebėtus trūkumus ir klaidas. Savivaldybės administracija audito metu teiktų rekomendacijų, per nustatytą Savivaldybės kontrolierės terminą, iki 2013-05-26, neįgyvendino.

10. SAVIVALDYBĖS 2012 M. KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Pagal Finansų ministro patvirtintą 2012 metų konsolidavimo schemą⁸⁹ Šilutės rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 56 viešojo sektoriaus subjektai. Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2012 m. konsolidavimo scheme, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS⁹⁰).

Į konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį yra įtrauktos savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos už 2012 metus:

- 49 biudžetinės įstaigos,
- 5 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos,
- Šilutės rajono savivaldybės išdas;
- Šilutės rajono savivaldybės privatizavimo fondas.

Taip pat šiame ataskaitų rinkinyje yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas:

⁸⁸ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. gegužės 23 d. ribotos apimties finansinio audito (teisėtumo) ataskaita „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos audito rezultatų.“

⁸⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. vasario 1 d. įsakymas Nr. 1K-028 // V. žinios, 2012, Nr. 17-782.

⁹⁰ Viešojo sektoriaus atskaitomybės konsolidavimo informacinė sistema.

- 4 kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės: UAB „Šilutės autobusų parkas“, UAB „Šilutės šilumos tinklai“, UAB „Šilutės vandenys“, UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“;

- 3 savivaldybės kontroliuojamos viešosios įstaigos, nepriskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų: VšĮ „Šilutės krepšinis“, VšĮ „Šilutės sportas“, VšĮ „Pasienio žuvis“.

Savivaldybės metinis konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys į VSAKIS pateiktas nustatytais terminais - 2013 m. gegužės 30 d. Biudžeto ir finansų skyrius Kontrolės ir audito tarnybai konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį pateikė 2013-06-06, nesivadovaujant Tarybos reglamento XX skyriaus 6 straipsnyje nustatytų terminų, kiekvienais metais iki birželio 1 d.

Audito metu nustatyta, kad 2012 m. buvo įdiegtos papildomos kontrolės procedūros konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudarymui, Administracijos direktorius įsakymu⁹¹ paskyrė atsakingus asmenis už Administracijos, Iždo, Privatizavimo fondo, VSS finansinių ataskaitų rinkinių pateikimą, stebėseną ir tvirtinimą viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje.

Rengiant konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį konsoliduotos savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos. Konsolidavimas buvo vykdomas sudedant finansinių ataskaitų atitinkamus straipsnius ir eliminuojant konsoliduojamų subjektų tarpusavio ūkines operacijas ir jų rezultatus. Parengtą 2011 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama informacija, pateiktų duomenų ženklus, duomenų išeliminavimą, turto paskirtis, finansavimo šaltinius.

Atlikus Finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – FAR) informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa VSAFAS reikalaujama informacija. Pasitaiko atvejų, kai turto, finansavimo sumų, grynojo turto, išipareigojimų sumažėjimas ir sąnaudos įvedamos su minuso ženklu. Pagal koregavimo žurnalo įrašų duomenis nustatyta, kad iš viso atlikta 134 koreguojantys įrašai, iš jų 32 stornavimo ir 102 duomenų koregavimo įrašai. Pagal Konsolidavimo metodikos 59 punktą, kiekvienas konsolidavimo įrašas pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma (VSAKIS – žurnalo įrašo pažyma). Visiems 134 koreguojantiems įrašams yra pateiktos pateisinančios pažymos. Pagal Finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.

Pažymėtina, kad pateiktoje Nesuderintų sandorių pažymoje nebuvo ištaisyti visi nesutapimai, tačiau jie nesudarė reikšmingos sumos. Reikšmingiausia nesuderinta suma – 2 339,2 tūkst. Lt pakoreguota po Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio konsolidavimo. VSS nesuderintų sandorių nesutapimų sumos: 1 777,8 tūkst. Lt (Savivaldybės išdas su VMI), 617,8 tūkst. Lt (TLK su VšĮ „Šilutės liginė“), 489,6 tūkst. Lt (VMI su Savivaldybės išdu) bus ištaisytos ir koreguotos Nacionalinio konsoliduoto ataskaitų rinkinio konsolidavimo proceso metu.

Remiantis VSS tarpusavio sandorių suderinimo pažyma, galime daryti išvadą, kad Savivaldybės 2012 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas suderinus visus sandorius. Rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Kontrolės procedūros veikia, VSAKIS užtikrina, kad tinkamai sutikrintos ir atliktos kontrolės procedūros.

Tačiau konsolidavime dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys VSAKIS nėra visiškai teisingi ir patikimi dėl šios Ataskaitos 5.3, 7, 9 skyriuose nurodytų klaidų ir netikslumų ilgalaikio turto apskaitos srityje bei nustatytų klaidų ir netikslumų žemesniojo lygio biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

⁹¹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-01-29 įsakymas Nr. A1-109, „Dėl atsakingų asmenų paskyrimo už finansinių ataskaitų rinkinių pateikimą ir tvirtinimą viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje“.

11. SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO IR SAVIVALDYBĖS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMO VALSTYBĖS TURTO ATASKAITOS VERTINIMAS

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita (Toliau – Turto ataskaita) rengiama metinių finansinių ataskaitų pagrindu.

Siekiant nustatyti subjektų Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitų duomenų teisingumą, mes lyginome įstaigų parengtų Turto 2012 metų ataskaitų duomenis su į metinės finansinės atskaitomybės formas įtrauktais atitinkamo laikotarpio nefinansinio turto, finansinio turto ir įsipareigojimų duomenimis, bei atsižvelgėme į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus ataskaitos pildymo reikalavimus⁹². Audito metu buvo vertinami suvestinės Turto ataskaitos, Privatizavimo fondo, Iždo ir Savivaldybės 51-o subjekto Turto ataskaitų duomenys.

Šilutės rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nefinansinio turto, kuri savivaldybės biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo, 2011-12-31 pagal biudžetinių įstaigų duomenis balansinė vertė – 275496,0 tūkst. Lt, 2012-12-31 balansinė vertė – 297660,6 tūkst. Lt, ilgalaikis materialusis turtas – (balansinė vertė) 295431,2 tūkst. Lt. Ilgalaikis nematerialusis turtas -1 503,0 tūkst. Lt, atsargos - 544,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012-12-31 balansinė vertė iš viso – 74802,4 tūkst. Lt, iš jų: ilgalaikis materialusis turtas – (balansinė vertė) 74791,2 tūkst. Lt.

Valstybės kontrolė įvertino 2012 metų valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą Šilutės rajono savivaldybėje. Valstybės kontrolė audito metu nustatė valstybės turto duomenų neatitikimą - 196,3 tūkst. Lt.

Kontrolės ir audito tarnyba 2012 metais raštuose, audito ataskaitose audituojamų subjektų vadovams, buhalteriams teikė išvadas ir rekomendacijas dėl nustatytų neatitikimų teisės aktams, kaip racionaliai, taupiai pagal įstatymuose nustatytą paskirtį naudoti valstybės ir savivaldybės turta, lėšas. Visų audituotų įstaigų vadovai raštu pateikė apie auditų metu nustatytų klaidų pašalinimą bei tai pateisinamuosius dokumentus.

Įvertinus Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2012 metų ataskaitoje pateiktus duomenis apie turtą ir įsipareigojimus, nustatytos reikšmingos klaidos, kurios detalčiai buvo aprašytos Ataskaitos 5.3, 7, 9 skyriuose.

Nustatyti Turto ataskaitos ir pateiktų FBA duomenų neatitikimai :

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias turtas ilgalaikis materialusis Turto ataskaitos eilutėse: 1.3 „Negyvenamieji pastatai“, 1.4 „Infrastruktūros ir kiti statiniai“, 1.6 „Mašinos ir įrenginiai“, 1.7 „Transporto priemonės“, 1.9 „Baldai ir biuro įranga“, 1.10 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ padidinta 18 661,853 tūkst. Lt.

Dėl minėtos reikšmingos ilgalaikio materialiojo turto klaidos, Savivaldybės 2012 metų Turto ataskaita neparodo tikrosios padėties, todėl už ilgalaikį turtą pasisakyti negalime.

Nustatytos klaidos ir netikslumai biudžetinių įstaigų finansinėse ataskaitose turi reikšmingos įtakos Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos teisingumui ir patikimumui.

⁹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 30 d. nutarimas Nr. 380 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitų rengimo ir teikimo“ pakeitimo“ // V. žinios, 2001, Nr. 89-3132, (2013, Nr. Nr. 6-221).

IŠVADOS

1. Nesivadovauta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektai ataskaitų rinkinių neviešina savo interneto svetainėse.
2. Žemės nuomos mokesčio bendroji 2013-01-01 nepriemoka – 181,4 tūkst. Lt.
3. Šilutės Pamario ir Martyno Jankaus pagrindinės mokyklos, kurios 2011 metais panaudojo 79,824 tūkst. Lt Mokinio krepšelio lėšas ne pagal tikslinę paskirtį ir nustatytu terminu negražino asignavimų į Savivaldybės biudžetą (Pamario pagrindinė mokykla - 51,183 tūkst. Lt, Martyno Jankaus pagrindinė mokykla – 28,641 tūkst. Lt).
4. Esant 2012-12-31 kreditiniam įsiskolinimui 51 231,9 tūkst. Lt, nepateisinamas 1 044,1 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas.
5. Neįdiegtos kontrolės procedūros dėl suderintų ir nesuderintų skolų įforminimo išbaigtumo.
6. Nesivadovaujant 17-ojo ir 22-ojo VSAFAS bei Apskaitos politikos nuostatomis, nebuvo skaičiuojamas išankstinių ir gautinų sumų nuvertėjimas. Neatlikus išankstinių apmokėjimų vertinimo procedūrų, išankstiniai apmokėjimai neteisingai atvaizduoti 2012-12-31 Finansinės būklės ataskaitoje.
7. Nesivadovaujant 18-ojo VSAFAS nuostatomis⁹³, Administracijos apskaitoje nebuvo suformuoti, užregistruoti ir 2012 metų finansinėse ataskaitose atvaizduoti atidėjiniai.
8. Biudžetinės įstaigos nesilaikant Biudžeto sandaros įstatymo ir Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos reikalavimais, neplanavo lėšų ir neteisėtai iš straipsnio 2.1.1. „Darbo užmokestis“ darbuotojams išmokėjo – 131,37 tūkst. Lt, iš jų: MK – 114,27 tūkst. Lt, SB - 17,1 tūkst. Lt.
9. Neteisėtai padidinta valstybės tarnautojui kategorija, tačiau į rekomendaciją Administracijos direktorius neatsižvelgė ir nesiėmė reikiamų priemonių⁹⁴.
10. Pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymo 29 straipsnio nuostatas, sausio mėnesio asignavimai darbo užmokesčiui įstaigose buvo naudojami neteisingai, - Savivaldybės tarybai nepatvirtinus 2012 metų biudžeto, buvo mokami priedai (Pamario pagrindinė mokykla, Švėkšnos specialioji mokykla, Administracija).
11. Savivaldybės administracijoje, jos padaliniuose be pagrindinio darbo užmokesčio, priedų už kvalifikacinę klasę bei stažą Valstybės tarnyboje - mokami priedai, priemokos, vienkartinės išmokos, pašalpos, kurių 2012 metais iš viso išmokėta 403,95 tūkst. Lt, iš jų: iš Savivaldybės biudžeto lėšų - 198,31 tūkst. Lt, valstybės biudžeto lėšų – 205,64 tūkst. Lt.
12. Mokant priedus, priemokas „už svarbias užduotis“, „už padidėjusį darbų mastą“, už pareigybėse neaprašytus darbus ir kt., nenustatyti vertinimo kriterijai, pagal kuriuos būtų galima apibrėžti darbų, užduočių svarbumą, sudėtingumą.
13. Vyriausybės nutarimo Nr. 1167 5 straipsnio nuostatos nurodo, kad „vienkartinės pinigines išmokos valstybės tarnautojams mokamos iš valstybės ir savivaldybės institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų“. 2012 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalies nuostatos reikalauja, kad „iš sutaupytų

⁹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2008, Nr. 98-3803.

⁹⁴ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2012-10-10 raštas Nr. K6-62 Savivaldybės administracijos direktoriui „Dėl atlikto audito darbo užmokesčio srityje rezultatų“.

asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas išsiskolinimas“. Esant Savivaldybėje sunkiai finansinei padėčiai tokie mokėjimai yra neteisėti.

14. Pasitaiko atvejų, kai skyriuose, tarnybose yra neužimtų etatų, todėl darbuotojams išmokami dideli 40-60 procentų, net 100 procentų atlyginimo dydžio priedai už „papildomas darbo užduotis, už neįprastą darbo krūvį“ už kitus pasiekimus darbe. Pažymėtina, kad Administracijos skyriai, tarnybos, padaliniai planuoja savo biudžetus, nepagrįsdami tiksliais skaičiavimais, todėl dažnai susidaro lėšų ekonomija.

15. Biudžeto įvykdymo 2012-12-31 ataskaitoje įstaigų funkcijoms skirtos asignavimų darbo užmokesčio EKK 2.1.1.1.) kasinės išlaidos nurodytos 131,7 tūkst. Lt didesnės, o darbdavio socialinės paramos (EKK 2.7.3.1.) kasinės išlaidos 131,37 tūkst. Lt mažesnės.

16. Dėl laiku neatliktos apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitos 1210 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ uždarymo ūkinės operacijos, 2012-12-31 FBA, 2012-12-31 Aiškinamojo rašto priede 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ Savivaldybės administracijos ilgalaikis materialusis turtas neteisėtai padidintas 18 661,853 tūkst. Lt ir užpajamuotas du kartus.

17. Nesilaikant Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimais, - Privatizavimo fondo 2012 metų II-ojo ketvirčio sąmatoje nebuvo tikslintos išlaidos pagal straipsnius. Iš Sąmatos 4.9. straipsnio „Pradinio įnašo grąžinimai“ neteisėtai panaudota 57,597 tūkst. Lt Privatizavimo fondo asignavimų.

18. Nesivadovaujant 8-ojo VSAFAS nuostatomis, sąskaitoje 2070001 „Kitas turtas, skirtas parduoti“ neužregistruoto turto, skirto parduoti suma sudarė 313,4 tūkst. Lt.

19. Dėl nurodytų priežasčių Apskaitos politikoje turėtų būti konkrečiai nustatyta, kada į atsargas perkeliamas į privatizuojamų objektų sąrašą įtrauktas ilgalaikis turtas.

20. Vidaus kontrolės procedūros Privatizavimo fonde neveiksmingos, neužtikrina, kad fondo lėšų apskaita būtų tvarkoma tinkamai ir parengtos teisingos finansinės ataskaitos.

21. Nesivadovaujant Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio reikalavimais, kuriame nenumatytas Programos lėšų skolinimo atvejis. Programos 252,0 tūkst. Lt panaudoti neteisėtai. Savivaldybės administracija grąžino pasiskolintas lėšas.

22. Nustatytas Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų ataskaitos ir Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. sausio 1 d. ataskaitos (Forma 1-sav., metinė) neatitiktas. Mokesčio už valstybinių išteklių naudojimą plano rodiklis neteisėtai sumažintas 101,0 tūkst. Lt. Formos 1-sav 4 stulpelio „ataskaitinio laikotarpio planas“ 58 eilutėje „kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius“ nurodyta 39,0 tūkst. Lt, nors Tarybos sprendimu⁹⁵ patvirtintas mokesčio už valstybinių išteklių naudojimą planas buvo 140,0 tūkst. Lt. Pagal minėtą Ataskaitą kitų mokesčių už valstybinius gamtos išteklius virš plano gauta 158,9 tūkst. Lt. Pažeidus Tarybos sprendimą⁹⁶, neteisingai gauta 101,0 tūkst. Lt pajamų virš plano.

23. Dėl neteisėtai sumažinto 101,0 tūkst. Lt mokesčio už valstybinių išteklių naudojimą plano rodiklio, mes negalime pasisakyti už Biudžeto ir finansų skyriaus parengtos Šilutės rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. sausio 1 d. ataskaitos (Forma 1-sav., metinė) parengimo teisingumą.

⁹⁵ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gruodžio 13 d. sprendimas Nr. T1-623 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimo Nr. T1-294 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto patvirtinimo“ 4 priedo pakeitimo“.

⁹⁶ Ten pat.

24. Vadovaujantis Buhalterinės apskaitos 14 straipsnio reikalavimais, nepatvirtinti asmenų, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti Privatizavimo fondo, biudžeto apskaitos dokumentus, sąrašas ir jų parašų pavyzdžiai.

25. Savivaldybės 2012 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas suderinus visus sandorius, pagal derinimo ir eliminavimo ryšius - korektiškas. Kontrolės procedūros veikia, VSAKIS užtikrina, kad tinkamai sutikrintos ir atliktos kontrolės procedūros.

26. Konsolidavime dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys VSAKIS nėra visiškai teisingi ir patikimi dėl šios Ataskaitos 5.3, 7, 9 skyriuose nurodytų klaidų ir netikslumų ilgalaikio turto apskaitos srityje bei nustatytų klaidų ir netikslumų žemesniojo lygio biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

27. Nustatyti Turto ataskaitos ir pateiktų FBA duomenų neatitikimai : Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis materialusis turtas Turto ataskaitos eilutėse: 1.3 „Negyvenamieji pastatai“, 1.4 „Infrastruktūros ir kiti statiniai“, 1.6 „Mašinos ir įrenginiai“, 1.7 „Transporto priemonės“, 1.9 „Baldai ir biuro įranga“, 1.10 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ padidinta 18 661,853 tūkst. Lt.

28. Dėl minėtos ilgalaikio materialiojo turto klaidos, Savivaldybės 2012 metų Turto ataskaita neparodo tikrosios padėties, todėl už ilgalaikį turtą pasisakyti negalime.

29. Valstybės kontrolė audito metu nustatė valstybės turto duomenų neatitikimą - 196,3 tūkst. Lt.

REKOMENDACIJOS

1. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektams ataskaitų rinkinius skelbti jų interneto svetainėse.

2. Numatyti priemones, užtikrinančias žemės nuomos mokesčio skolos mažinimą ir tinkamą administravimą.

3. Sukurti ir įdiegti kontrolės procedūras dėl skolų suderinimo įforminimo.

4. Taisyti apskaitos registrų, Didžiosios knygos duomenis, kad jie atitiktų derinant VSAKIS sistemoje konsolidavimo proceso metu koreguotus duomenis.

5. Vadovaujantis 17-ojo ir 22-ojo VSAFAS bei Apskaitos politikos nuostatomis, atlikti išankstinių apmokėjimų vertinimo procedūras, išankstinius apmokėjimus teisingai atvaizduoti finansinėse ataskaitose.

6. Vadovaujantis 18-ojo VSAFAS nuostatomis⁹⁷, Administracijos apskaitoje suformuoti, užregistruoti ir finansinėse ataskaitose atvaizduoti atidėjinius.

7. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 29 straipsnio nuostatomis, sausio mėnesio biudžeto asignavimus darbo užmokesčiui (priedams) įstaigose naudoti tik Tarybai patvirtinus Savivaldybės biudžetą.

8. Įpareigoti Ūkio skyriaus atsakingus darbuotojus laiku pateikti darbų priėmimo-perdavimo aktus, o Centralizuotai buhalterijai tinkamai, teisingai įtraukti į apskaitos registrus ir atskleisti informaciją Aiškinamajame rašte.

⁹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2008, Nr. 98-3803.

9. Įpareigoti Centralizuotos buhalterijos atsakingus darbuotojus peržiūrėti Ilgalaikio materialiojo turto, DK registrus, kad jie atitiktų pirminių dokumentų (darbų perdavimo – priėmimo, pripažinimo tinkamu naudoti aktų) duomenis, atstatyti ilgalaikio turto vertes.

10. Privatizavimo fondo Apskaitos politikoje konkrečiai nustatyti, kada ir kaip į atsargas perkeliamas į privatizuojamų objektų sąrašą įtrauktas ilgalaikis turtas.

11. Vadovaujantis Buhalterinės apskaitos 14 straipsnio reikalavimais, patvirtinti asmenų, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti Privatizavimo fondo, biudžeto apskaitos dokumentus, sąrašą ir jų parašų pavyzdžius.

12. Vadovautis 2012 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia dengti išsiskolinimus.

13. Esant Savivaldybėje sunkiai finansinei padėčiai, imtis papildomų kontrolės procedūrų, kad būtų taupiai naudojamos biudžeto lėšos, atsisakant priedų, vienkartinių išmokų ir kt.

14. Nustatyti vertinimo kriterijus, pagal kuriuos būtų galima apibrėžti darbų, užduočių svarbumą, sudėtingumą (skiriant priedus, priemokas, vienkartines išmokas ir kt.).

15. Įvertinti Administracijos atsakingų darbuotojų, dėl kurių nebuvo ištaisytos audito metu nustatytos klaidos, darbą ir nustatyti atsakomybę.

Atkreipti dėmesį dėl kitų Ataskaitoje išdėstytų klaidų ir neatitikimų bei imtis priemonių, kad jie būtų ištaisomi bei ateityje nesikartotų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 8 punktu, prašytume iki 2013-09-01 informuoti apie priimtus sprendimus dėl audito ataskaitos rekomendacijų vykdymo.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja

Judita Subačienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Rasa Balandienė

1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektams ataskaitų rinkinius skelbti jų interneto svetainėse.	Savivaldybės administracija		
2.	Numatyti priemones, užtikrinančias žemės nuomos mokesčio skolos mažinimą ir tinkamą administravimą	Savivaldybės administracija		
3.	Sukurti ir įdiegti kontrolės procedūras dėl skolų suderinimo įforminimo.	Savivaldybės administracija		
4.	Taisyti apskaitos registrų, Didžiosios knygos duomenis, kad jie atitiktų derinant VSAKIS sistemoje konsolidavimo proceso metu koreguotus duomenis.	Savivaldybės administracija		
5.	Vadovaujantis 17-ojo ir 22-ojo VSAFAS bei Apskaitos politikos nuostatomis, atlikti išankstinių apmokėjimų vertinimo procedūrų, išankstinius apmokėjimus teisingai atvaizduoti finansinėse ataskaitose.	Savivaldybės administracija		
6.	Vadovaujantis 18-ojo VSAFAS nuostatomis, Administracijos apskaitoje suformuoti, užregistruoti ir finansinėse ataskaitose atvaizduoti atidėjinius.	Savivaldybės administracija		
7.	Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 29 straipsnio nuostatomis, sausio mėnesio biudžeto asignavimus darbo užmokesčiui (priedams) įstaigose naudoti tik tarybai patvirtinus savivaldybės biudžetą.	Savivaldybės administracija		
8.	Įpareigoti Ūkio skyriaus atsakingus darbuotojus laiku pateikti darbų priėmimo- perdavimo aktus, o Centralizuotai buhalterijai tinkamai, teisingai įtraukti į apskaitos registrus ir atskleisti informaciją Aiškinamajame rašte.	Savivaldybės administracija		
9.	Įpareigoti Centralizuotos buhalterijos atsakingus darbuotojus peržiūrėti Ilgalaikio materialiojo turto, DK registrus, kad jie atitiktų pirminių dokumentų (darbų perdavimo – priėmimo, pripažinimo tinkamu naudoti aktų) duomenis.	Savivaldybės administracija		
10.	Privatizavimo fondo Apskaitos politikoje konkrečiai nustatyti, kada ir kaip į atsargas perkeliamas į privatizuojamų objektų sąrašą įtrauktas ilgalaikis turtas.	Savivaldybės administracija		
11.	Vadovaujantis Buhalterinės apskaitos 14 straipsnio reikalavimais, patvirtinti asmenų, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti Privatizavimo fondo, biudžeto apskaitos dokumentus, sąrašą ir jų parašų pavyzdžius.	Savivaldybės administracija		
12.	Parengti darbuotojų skatinimo tvarką.	Savivaldybės administracija		

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
13.	Nustatyti vertinimo kriterijus, pagal kuriuos būtų galima apibrėžti darbų, užduočių svarbumą, sudėtingumą (skiriant priedus, priemokas, vienkartinės išmokas ir kt.).	Savivaldybės administracija		
13.	Esant Savivaldybėje sunkiai finansinei padėčiai, imtis papildomų kontrolės procedūrų, kad būtų taupiai naudojamos biudžeto lėšos, atsisakant priedų, vienkartinių išmokų ir kt.	Savivaldybės administracija		
14.	Įvertinti Administracijos atsakingų darbuotojų, dėl kurių nebuvo ištaisytos audito metu nustatytos klaidos, darbą ir nustatyti atsakomybę.	Savivaldybės administracija		

Plano sudarymo paaiškinimas:

1-2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
3-4 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytas terminas (3 stulpelis) turi atitikti Ataskaitoje nurodytą rekomendacijų įvykdymo terminą.